

A Dunaharaszti Hétszínvirág Óvoda

Pedagógiai Programja

*„Megtörténhet bármi, hogyha hagyod,
Néha nem megy könnyedén, hát álmodj nagyot!
Nem kell tőle félni, a változás közel,
Egy nagyobbacska ásóval egy hegyet hordhatsz el.
Nincs előtted egy ajtó se zárva,
Pillangóként röppenj ki a nagy világra!
Minden álmod váltsd valóra, nem kell várnod másra!
Az égen minden csillag néked ragyog,
Megtörténhet bármi, hogyha hagyod.*

(Mary Poppins)

2020. augusztus 31.

Tartalomjegyzék

1. Bevezető gondolatok.....
 - 1.1.Pedagógiai program hatálya.....
 - 1.2.tartalmi változások indoklása a Pedagógiai programban.....
2. Alapadatok.....
 - 2.1. Feladatellátás szerinti ismertető.....
 - 2.2. Egy kis ismertető rólunk.....
 - 2.3. Küldetésnyilatkozat
 - 2.4. Általános és pedagógiai alapelvek.....
3. Óvodakép, gyermekkép, pedagóguskép

 - 3.1.Óvodakép.....
 - 3.2. Gyermekkép.....
 - 3.3.Céljaink az alkalmazotti közösséggel.....

4. Személyi és tárgyi feltételeink.....
 - 4.1. Személyi feltételek.....
 - 4.2.Tárgyi feltételek.....
 - 4.3. A helyi program megvalósításához szükséges további eszközrendszer
5. Óvodai élet szervezése.....
 - 5.1. Csoportszerkezet kialakítása.....
 - 5.2. Hetirend összeállítása / minta
 - 5.3. Tervezés és dokumentáció.....
 - 5.4. A 3-6 évesek szervezett tanítási formái
 - 5.5. A szervezett tanulás formái, munkaformái
 - 5.6. A szervezett tanulás időkeretei
6. Az óvodai nevelés általános feladatai.....
 - 6.1. Az egészséges életmód kialakítása, erre való nevelés, gondozási tev.
 - 6.2. Érzelmi nevelés, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.....
 - 6.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
7. Játék.....
8. Játékba integrált tanulás.....
 - 8.1. A külső világ tevékeny megismerése.....

8.2. Matematikai tartalom	
8.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	
8.4. Verselés, mesélés	
8.5. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc	
8.6. Mozgás, testnevelés	
9. Munkaközösségek / Így tedd rá	
10. Intézményünk sajátosságai, hagyományai, jógyakorlataink.....	
11. Tehetséggondozás, felzárkóztatás.....	
12. Integráció-inklúzív nevelés az óvodában.....	
13. Zöld szív – Zöld óvoda	
14. Gyermekvédelem	
15. Partnerkapcsolatok az óvodában.....	
15.1. Óvada-család kapcsolata.....	
15.2. Óvoda-bölcsháza	
15.3. Kapcsolat a város óvodáival	
15.4. Óvoda-iskola.....	
15.5. Óvoda-egyház	
15.6. Szigetszentmiklósi Ped. Szak.szolg. , Nevelési Tanácsadó	
15.7. Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálat	
15.8. Gyermekorvos, Védőnői szolgálat.....	
15.9. Fenntartónk: Dunaharaszti Város Képviselőtestülete.....	
15.10. Német Nemzetiségi Önkormányzat	
15.11. Speciális kapcsolatok.....	
16. Német Nemzetiségi nevelés az óvodában.....	
17. Deutsche Nationalitätenerziehung im Siebenblumen Kindergarten.....	
Érvényességi nyilatkozat	
Pedagógiai program nyilvánossága	
Hozzáférhetőség.....	

1. Bevezető gondolatok

Szeretettel köszöntöm Olvasóinkat, akik érdeklődnek Óvodánk iránt és kezükbe veszik Pedagógiai Programunkat.

2005-ben, amikor megszületett a Dunaharaszti Hétszínvirág Óvoda saját Pedagógiai Programja, akkor még senki nem gondolt arra, hogy a világunk milyen rohamosan fejlődik és változik majd. Ezekhez a változásokhoz - a törvényi előírásokhoz, az óvoda fejlődéséhez igazodva több alkalommal is módosítottuk Programunkat.

Azért döntöttünk az önálló helyi nevelési program megírása mellett, mert úgy éreztük, hogy az elmúlt évek alatt összegyűlt ismeretek, tapasztalatok és változások rendszerbe foglalásával meg tudunk alkotni egy olyan programot, amely csak a miénk, csak ránk jellemző és megmutatja azt a tervezett, átgondolt nevelési stratégiai vonalat, amellyel mi a gyerekek között dolgozunk.

A saját program összeállítása azért volt fontos, mert szeretjük a helyet, a várost, az óvodát, ahol élünk és ezt az érzést, kötődést szeretnénk a mi óvodánkba járó kisgyermek számára is átörökíteni.

Ami pedig a mostani átgondolást ihlette, az nem más, mint azok a társadalmi és köznevelési változások, amelyek szemmel láthatólag jelen vannak és meghatározzák mindennapjainkat. Óvodánk pedagógiai munkája is színesedett, ezeknek is egyre nagyobb jelentőséget tulajdonítunk.

Dunaharaszti (németül: Harast) természeti és közösségi értékei, hagyományai, német nemzetiségi identitásának őrzése továbbra is óvodánk kiemelt feladata. Városunk a lakosság összetételének, nagyságának változásával, növekedésével sem veszítette el egyedi jellegét, ma is zöldövezeti, élhető városi jelleget mutat.

Dunaharaszti Pest megyében, Szigetszentmiklós járásban található és egyik különlegessége, hogy a bronzkor óta lakott terület. Dunaharaszti a „vizek városának” is nevezik, mert a Kis-Duna partja, egyedi növény-és állatvilága különleges természetvédelmi kincsnek számít. Városunk természetesen kialakult Duna-parti területe valódi környezeti értékeket teremtett számunkra is.

Dunaharaszti fővároshoz közeli fekvése a népesség alakulását is nagymértékben befolyásolta, az agglomeráció kiszélesedése a mi városunkat is elérte. Mindez településünk gazdasági fejlődésében, infrastrukturális és munkaerő piaci változásaiban is nyomon követhető, érezhető.

A változások új családokat, új közösségeket, új elvárásokat sodornak az intézmények felé, ezeket az óvodák is felismerik és alkalmazkodnak hozzájuk.

Egy nyugdíjas óvónéni, visszaemlékezése során hét olyan dolgot fogalmazott meg, ami gyökeres változást hozott az emberi kapcsolatok, a szülői magatartás és az óvodák életében is.

Akkor mi is változott az elmúlt évtizedek alatt? Nézzük a felsorolást:

- tisztelet,
- gyerekekre szánt idő,
- a napirend hiánya,
- kevesebb mozgás,
- következetesség és határozottság hiánya,
- szülők, akik a gyerekeik barátai szeretnének lenni,
- valódi kapcsolatok helyett elektromos „kütyük”.

A változás sosem baj, de ha bizonytalanságot és szorongást okoz, akkor oda kell rá figyelni. Ezek a változások folyamatos alkalmazkodást tesznek szükségessé a részünkről is, ami a pedagógiai, módszertani tárházunk megújítását és frissítését is jelenti.

Tudjuk, hogy szülővé válni egy hosszú felkészülési és hosszú tanulási folyamat. A mai korban információk áradata zúdul a bizonytalan, tanácstalan szülőkre, ezekből válogatni, kiszűrni a legmegfelelőbb nevelési stratégiát, bizony nem könnyű feladat. A nevelésben az a legizgalmasabb, hogy minden szereplő (gyerek, szülő, nevelő, barát stb.) VÁLTOZNI fog. De egymástól tanulni jó dolog és szeretettel, odafigyeléssel sok minden alakítható. A tettekben megmutatkozó megoldások ragadósak és hihetőek is, erre az óvodapedagógusok nap, mint nap jó példákkal szolgálnak.

Talán minden szónál többet ér, ha a nevelt kisgyerekekből édesanyák, édesapák lesznek és hosszú évek után ránk bízzák gyermekük nevelését. Így sodor az élet újra össze minket: óvónéniket régi óvodásaival, új feladatok elé állítva a „rég” szereplőket.

Szeretném megköszönni minden kedves munkatársam részvételét a program újragondolásában, így alkalmunk adódott ismét EGYÜTT valami” NAGYOT” létrehozni.

Nevelőtestületünk, a Nemzeti Alaptanterv irányvonalait figyelembe véve, a módosított Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának iránymutatásaival, az új, korszerű pedagógiai látásmódot figyelembe véve dolgozta át helyi programját.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja a hazai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és kötelezettségeit figyelembe véve határozza meg a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit. Ezt a szemléletet képviseljük mi is saját Pedagógiai Programunkban.

1.1 A Pedagógiai Program hatálya

A Pedagógiai Program az óvodavezető jóváhagyásával lép hatályba a kihirdetés napján és határozatlan időre szól. Rendelkezéseit a kihirdetés napját követő nevelési év első napjától kell alkalmazni.

A Pedagógiai Programot véleményezésre meg kell küldeni a Fenntartónak, a Német Nemzetiségi Önkormányzatnak és a Szülői közösségnek is.

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

A Pedagógiai program személyi hatálya kiterjed:

- az óvodával jogviszonyban álló pedagógusra, alkalmazottakra
- az óvodával jogviszonyban álló gyermekekre
- az intézménnyel jogviszonyban nem álló, de az intézményben munkát végző pedagógusra.

A Pedagógiai program területi hatálya kiterjed:

- az óvodán belüli tevékenységekre
- az óvoda által szervezett külső programokra.

A program nyilvánosságának biztosítása, a tájékoztatás adásának és tájékoztatás kérésének szabályozása a következő módon alakul:

- az első szülői értekezleten való tájékoztatásnyújtás (intézményvezető)
- szülő kérésére előre egyeztetett időpont alapján, szóban (intézményvezető)
- csoport szülői értekezletek alkalmával (csoportban dolgozó pedagógusok)
- az óvoda honlapján
- egy példánya a többi intézményi szabályzattal együtt átolvasásra elkérhető.

1.2. Tartalmi változások indoklása a Pedagógiai Programban

- a saját készítésű Pedagógiai Program felülvizsgálata alapján szükséges módosítások, új hangsúlyok az óvodai nevelésben,
- az egészségnevelés és a környezettudatosság hangsúlyosabbá tétele,
- a hazafiságra nevelés,
- az óvoda iskolaelőkészítő szerepe,
- a Zöld Óvoda program célkitűzéseinek, feladatainak rögzítése, napi munkánkban való megjelenítése,
- a német nemzetiségi nevelés még hangsúlyosabb jelenléte,
- tehetséggondozás („Így tedd rá” néptáncprogram az óvodában),
- inklúzió, intervenció,
- az Alapító Okiratban rögzített Sajátos Nevelésű Igényű gyermekek integrált nevelésének tudatosabb megjelenítése az óvodai élet minden területén.

A módosított pedagógiai programot a fenntartónak benyújtja: Kenessey Beáta óvodavezető

2. A Dunaharaszti Hétszínvirág Óvoda alapadatai

2.1. Feladatellátás szerinti ismertető

A költségvetési szerv neve: Dunaharaszti Hétszínvirág Óvoda

A költségvetési szerv idegen neve: Siebenblumen Kindergarten Dunaharaszti

A költségvetési szerv feladat ellátási helye: 2330 Dunaharaszti, Knézich u.21.

Az óvoda OM azonosítója: 2025289

Alapító Okiratszám: 1-816883/2019

Az Óvoda Alapítványa és számlaszáma: Dunaharaszti Hétszínvirág Óvodáért Alapítvány

18669907-1-13

Telefonszám: 06/24-370-640

Email: h.hetszin@gmail.com

A költségvetési szerv jogszabályban meghatározott közfeladata: Óvodai nevelés

A költségvetési szerv ellátandó alaptevékenysége:

- a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig tartó, a teljes óvodai életet átívelő foglalkozásokat és a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is magába foglaló óvodai nevelési tevékenységgel összefüggő feladatok ellátása,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai, *(enyhe fokban mozgásszervi, érzékszervi fogyatékos /látás-, hallássérült/, beszéd fogyatékos, a fentiek közül több enyhe fokú fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral/súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályzavarral)* küzdő, a többi gyermekkel együtt, integráltan nevelhető gyermekek.
- a nemzeti és etnikai kisebbségi óvodai nevelés, ellátás,
- gyermek étkeztetés köznevelési intézményben,
- munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben,
- gyógypedagógusi, utazó gyógypedagógusi tevékenység szakmai feladatai.

Nemzetiségi feladata: nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése.

Az intézmény német nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvoda.

A fenntartó és működtető neve: Dunaharaszti Város Önkormányzatának Képviselő-testülete.

Székhelye: 2330 Dunaharaszti, Fő út 152.

Az óvoda intézményvezetője: Kenessey Beáta

A programot benyújtotta: Az óvoda vezetője és nevelőtestülete.

2.2.Egy kis ismertető rólunk.....

Dunaharaszti Budapest agglomerációjában, a soroksári Duna-ág partján terül el.

Galgóczy Károly 1876-ban így ír Dunaharasztról:

"A község emelkedett, ármentes helyen, a Kis-Duna partján hosszan nyúlva, rendszeresen épült; szokásos németes falusi házakkal, melyekben az istállók többnyire egy folyamban vannak a lakrészekkel s nád, vagy zsuptetősek ugyan, de csinosak és tiszták. A házak eleje, a széles udvarok és az utszasorok fákkal kiültetvék. Házai közt két kisebb rendű kastély, s több csinos úrilak, melyek közül többet a pestiek nyári lakul bírnak. Különösen csinos a Főutsza, mely a dunapartra nyíltan sétánysoros faültvényekkel díszlik. Az utszasorokat a háztól hosszan benyúló gyümölcsös és veteményeskertek választják."

(részlet Dunaharaszti településtörténetéből)

A Dunaharaszti Hétszínvirág Óvoda a város keleti felén, az M0-s autót út közelében található. Az óvoda épületét 2005.augusztus 29-én adták át, akkor még hat csoportszobával. Ma tizenkét csoporttal büszkélkedhetünk, ahol 350 kisgyermek fogadására van lehetőségünk.

Dunaharaszti sváb gyökerekkel rendelkezik, az őslakosság leszármazottjai erőteljesen őrzik a sváb kultúrát, a német nemzetiségi hagyományokat. Az identitástudat megőrzése a helyi pedagógiai programunk szerves része, egysége.

Városunk évek óta fejlődik, a lakosság létszáma növekszik, az összetétele is jelentősen megváltozott.

Új családok érkeztek, akik kisgyermeküket szívesen hozzák óvodáinkba, ezért intézményeink évről-évre teljes kihasználtsággal működnek. Gyermekünket körül veszi a felgyorsult, folyamatosan változó világ, mely nagy hatással van rájuk, mindemellett nekünk -

óvodapedagógusoknak – is figyelembe kell vennünk az új szakmai, törvényi és a külső környezeti változásokat.

Büszkék vagyunk arra, hogy óvodánk immár 15 éve tagja a ZÖLD SZÍV Természetvédő Ifjúsági Mozgalomnak, mely a gyermekek környezettudatos és természetvédő magatartását alapozza meg. Ez a munka szélesebbre tárta az óvoda kapuját, hiszen komoly partneri kapcsolatban vagyunk a szülőkkel és a Zöld Szíves Óvodákkal is.

2019-ben egy újabb lépcsőfokot léptünk a környezeti nevelés terén: Zöld Óvoda címet nyertünk!

Számunkra ez nemcsak egy megszerzett elismerés, hanem napi gyakorlatba beépített, komoly munka is.

Másik büszkeségünk a német nemzetiségi nevelés. A német nemzetiségi óvodapedagógusok a német nemzetiségi irányelvek alapján, saját nemzetiségi programot dolgoztak ki, ennek útmutatásai alapján biztosítjuk a kétnyelvű nemzetiségi nevelést.

Jelenleg 4 csoportban zajlik ez a munka, ezáltal német nemzetiségi intézményegységként működnek óvodánkban.

A program újragondolását az Óvodai Nevelés Országos Alapprogram iránymutatása, szellemisége, cél- és feladatrendszere, a módosított közoktatási törvény, valamint a Dunaharaszti Hétszínvirág Óvodában zajló pedagógiai munka fejlődése, illetve innovációink tették szükségessé.

Programunk saját pedagógiai program, melyet a nevelőtestület az óvodavezetővel közösen 1999-ben dolgozott ki az óvodai nevelés országos alapprogram útmutatása szerint. Azóta többször is módosításra került a törvényi változások figyelembevételével (2006,2009,2011,2015).

Az Alapprogram és a helyi Pedagógiai Programunk is biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, megkötéseket csak a gyermek érdekének védelmében tartalmaz. Pedagógiai Programunkban hangsúlyos a gyermekközpontúság, a gyermekek tisztelete, a játék, mint az óvodáskorú gyermek, legfontosabb tevékenysége.

Az is fontos számunkra, hogy a gyermekek szülei - az óvodába lépés pillanatától - ismerjék Pedagógiai Programunkat, az abban foglaltakat elfogadják és megvalósítását támogassák.

Fontos, hogy a gyermekekről való gondoskodásunk szeretetteljes legyen, minden kisgyerek egyenlő eséllyel részesülhessen a színvonalas óvodai nevelésben. Óvodánk nagy hangsúlyt fektet a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására, ezért a szociális és/vagy kulturális hátrányokkal küzdő családokat fokozottan segítjük. Az inklúziós nevelést szintén alkalmazzuk a sajátos nevelési igényű gyermekek esélyeinek kompenzációjában.

Befogadó közösségünk esélyt ad a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, biztosítva azt, hogy ők is teljes életet éljenek. Az egyéni bánásmódon túl speciális megsegítést is igényelnek, ezért a fejlesztő szakemberek jelenléte nélkülözhetetlen az óvodában is.

Nevelőtestületünk közössége, tudatosan alkotta meg az óvodai nevelésünk helyi programját.

Ebben a munkában arra törekszünk, hogy összegezzük az elmúlt évek nevelőmunkájának eredményeit, sikereit s egyben a jövőre fókuszáló szakmai képet fogalmazzunk meg a fenntartó, a szülői kör és a saját közösségünk számára.

Folytatjuk aktív, innovatív tevékenységünket, emeljük szakmai kompetenciánkat és a gyermekek érdekében határainkat is határozottan képviseljük.

2.3. Küldetésnyilatkozat

Az intézmény óvodapedagógusai és a nevelőmunkát segítő alkalmazottai mindennapi nevelőmunkájuk során arra törekednek, hogy nevelési gyakorlatuk tükrözze az óvoda helyi nevelési programjában megfogalmazott alapértékeket.

A gyermeknek szeretetre, megértésre, érzelmi biztonságra és olyan óvodai légkörre van szüksége, ahol jól érzi magát és lehetősége nyílik a folyamatos fejlődésre, önmegvalósításra. Az óvodás korú gyermek személyiségfejlesztését az óvodai élet tevékenységterületein keresztül (gondozás, verselés, mesélés, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal, mozgás) a gyermek elsődleges tanulási színterein és a szabad játékon keresztül, játékos, tevékenységekbe ágyazott tanulási folyamaton keresztül, sajátos módszerekkel valósítjuk meg.

A családdal együtt olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik bizalommal és szeretettel fordulnak a felnőttekhez és társaikhoz, toleránsak egymással, elfogadják egymás különbözőségét.

2.4. Általános és pedagógiai alapelvek

Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, az alapvető szabadság tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia az egyenlő hozzáférés biztosításával.

A gyermeket - mint fejlődő személyiséget - gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

Felfogásunk szerint a személyiségformálás a családdal együttműködve, megértő, együttérző nevelői magatartással, a gyermekek szeretetteljes gondozásával, oldott, derűs, családi légkörben valósítható meg.

Pedagógiai szellemiségünket a nyitottság, a rugalmasság jellemzi úgy, hogy értékeinket, hagyományainkat mindvégig szem előtt tartjuk. A szélesebb perspektívák a gyerekek sokszínű személyiségfejlesztését szolgálják. Pedagógiai tudatosságunkat a tevékenységekhez kapcsolt kompetencia területekkel is hangsúlyozzuk.

Pedagógusaink magas szakmai színvonalát a másoddiplomák és a kiegészítő pedagógiai végzettségek is jól mutatják. A nevelőtestületünk számára a legfontosabb a GYERMEK, továbbá a szülők elégedettsége, akik nagy segítséget jelentenek a mindennapjainkban is.

Az óvodai nevelés a szeretetteljes gondoskodás segítségével minden kisgyermeknek esélyt ad a személyisége, a képességei és készségei teljes kibontakoztatására. A nevelési folyamatban a gyermeki személyiséget alapozzuk meg úgy, hogy az egyéni bánásmódot, az egyenlő hozzáférést mindig biztosítjuk.

Helyi Pedagógiai Programunk átgondolt, ésszerű célokat követ, tartalmazza az egyetemes értékeket, mint a tudás, a szabadság, az egyenlőség, az igazságosság, a szolidaritás, a türelem értékeit úgy, hogy a gyerekek önállóan alakíthassák világképüket. Kiemelten fontos feladatunknak tartjuk a környezeti és az anyanyelvi nevelést, a néphagyományőrzést és a német nemzetiségi nevelést, hazafias nevelést. Minden nevelési területet áthat a művészeti nevelés, a matematikai képességek és készségek fejlesztése, az egészséges életmódra nevelés és a mindennapos testmozgás.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és a hozzáigazított saját pedagógiai programunk biztosítják az óvodapedagógusok nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését.

A Dunaharaszti Hétszínvirág Óvoda szakmailag önálló intézmény, a családi nevelést kiegészítve végzi nevelőmunkáját.

Óvodánkban arra törekszünk, hogy:

- nevelőmunkánk gyermekközpontú legyen,
- gyermekeink óvodás életüket boldogan, kiegyensúlyozottan, biztonságban éljék,
- a gyermekek személyiségét sokoldalúan fejlesszük, a helyi adottságokat és lehetőségeket kihasználva,
- a szülőkkel jó kapcsolatot alakítsunk ki, bizalmukat és együttműködésüket elnyerjük.

Fontos számunkra, hogy:

- örömteli, boldog éveket biztosítsunk óvodásaink számára,
- igényesen, felkészülten, minden lehetőséget kihasználva dolgozzunk,
- a szülőkkel kialakított partnerkapcsolatot tovább mélyítsük.

Az óvoda minden dolgozója arra törekszik, hogy városunk elismert intézménye legyünk.

Mindezekre biztosíték a munkánk során:

- a pozitív viszonyulás egymáshoz,
- a jó munkahelyi légkör,
- a kulturált magatartás,
- elfogadó, segítő, támogató attitűd.

3. Óvodakép, gyermekkép, pedagóguskép

Céljaink és a kapcsolódó feladataink

3.1. Óvodakép

Milyen óvoda vagyunk?

Ahol jó gyermeknek lenni, ahol jó felnőttnek lenni...Boldog óvodát szeretnénk, ahova jó bejönni. Ahol a hétköznapiakban is mindig van valami fény, ahol minden nap új kezdet és tanulási lehetőség. Ahol lehet alkotni és gondolkodni, ahol mindenki számít. Ahol gyerek a gyerek, felnőtt a felnőtt és ezek a kapcsolatok folyamatos mozgást eredményeznek. Ahol minden fejlődik és teszünk minden nap érte. Ahol a szülők biztonságban engedik el gyermekeiket, ahova visszavágynak, ahova visszajárnak, ahonnan „teli lelki batyúval” távozhatnak.

Céljaink, hogy mindezt elérhessük:

- gyermekek nevelése a törvény által meghatározottak szerint, a családi nevelés kiegészítéseként,
- a család kompetenciájának tiszteletbe tartása, saját kompetenciáink érvényesítése,
- családias légkör kialakítása,
- családcentrikus óvodaként célunk olyan tevékenységek tervezése, ahol a család tagjai értékes minőségi időt tölthetnek el és közben megismerik óvodánk által közvetített értékeket.

Feladatunk:

- befogadó környezet kialakítása, /dekoráció, csoportszobák kialakítása, udvar beosztása és berendezése/,
- szeretetteljes légkör megteremtése, nyílt, empatikus kommunikáció felnőtt-felnőtt, felnőtt-gyerek között,
- közös programok szervezése a családok bevonásával, hiszen az elfogadás feltétele a megismerés,
- a családok közötti eltérő értékrendek kompenzációja gyermeki tevékenységben megvalósuló differenciálással,
- értékek meghatározása, munkaterv elkészítése és színvonalas lebonyolítás.

Céljaink és feladataink részletes meghatározása:**Célunk:**

- egyetemes emberi értékek tiszteletére nevelés és érték közvetítés a családi nevelés kiegészítőjeként.

Feladatunk:

- megfelelő mintanyújtás és tartalom közvetítés a napi tevékenységek által.

Célunk:

- az alapító okiratban foglaltak alapján az integrált nevelés biztosítása a legmagasabb színvonalon.

Feladatunk:

- személyi- tárgyi feltételek megteremtése,
- családokkal való kapcsolattartás,
- esetmegbeszélés,
- gyógypedagógusok munkájának összehangolása,
- kollégák mentálhigiénének segítése.

Célunk:

- német nemzetiségi nevelés, kisebbség hagyományainak megismertetése, átadása, érzelmi kötődés kialakítása.

Feladatunk:

- a gyermekek hozott ismereteit és életkori sajátosságait figyelembe vevő tervezés,
- játékos, tapasztalati úton történő érzékenyítés a nemzetiség nyelvéhez,
- városi rendezvényeken való részvétel, a családok bevonásával.

Célunk:

- Zöld Szíves és környezettudatos szemléletű óvodaként a gyermekekben a környezettudatos magatartás kialakítása,
- a fenntartható fejlődés érdekében érzelmi kötődés kialakítása,
- az élethosszig tartó zöld szemlélet megalapozása és ennek közvetítése a családok felé, érzékenyítés,
- a természetes és épített környezet megóvása, értékeinek felfedezése és megbecsülése iránti igény kialakítása.

Feladatunk:

- természetközelség biztosítása az óvodai környezet kialakításával,
- Zöld Óvoda kritériumrendszerében megfogalmazott feltételek kialakítása és folyamatos biztosítása,
- a szelíd természetjárással, pozitív élményekkel, szűkebb és tágabb környezetünk megismertetése és megszerettetése.

Célunk:

- az iskola kezdésre alkalmas gyermekek elengedése az óvodából /érzelmi-szociális, értelmi és testi fejlettség/,
- óvoda iskola átmenet megkönnyítése.

Feladatunk:

- az óvodába lépéstől az iskolakezdésig a gyermekek nevelése és sokoldalú fejlesztése egyénre szabottan, differenciáltan és mégis egybefüggő folyamatként értelmezve,
- a gyermekek tanulástámogatása cselekvésbe ágyazott, játékos, érzékszervekre ható, komplex, tervezett, rugalmas módon, életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelően, differenciáltan,
- kapcsolatok kiépítése, kiaknázása (nemzetiségi általános iskola, iskolák).

Célunk:

- a tehetséggondozás területén a gyermekeknél felismerni, hogy miben emelkedik ki, milyen az érdeklődése és mivel motiválható, ezt támogatni, a szülőknek irányt mutatni.

Feladatunk:

- tehetségcsírák felismerése, iránymutatás a szülők felé, támogató környezet kialakítása.

Célunk:

- a szociális, illetve egyéb területekről származó a hátrányok csökkentése.

Feladatunk:

- a családok megismerése,
- differenciált támogatás tervezés és megvalósítás,
- támogató attitűd a családok felé, segítségnyújtás szakemberekkel igény szerint /szociális segítő, pszichológus, gyógypedagógus, logopédus, nevelési tanácsadó/.

Célunk:

- egységes szokás és szabályrendszer kialakítása.

Feladatunk:

- az intézményi szabályozó dokumentumok korszerűsítése, felülvizsgálata,
- a dokumentumok tartalmának megismertetése és betartatása az óvodai élet résztvevőivel /szülők, gyermekek, kollégák/.

Célunk:

- óvodánkban működő „jógyakorlatok” alkalmazása, felülvizsgálata, szükség szerinti innovatív fejlesztése.

Feladatunk:

- PDCA /tervezés, cselekvés, ellenőrzés, beavatkozás/ ciklus alapján történő működés.

Célunk:

- az érzelmek megélése, kifejezése, kommunikációja, érzelmi intelligencia fejlődésének támogatása.

Feladatunk:

- olyan légkör és kapcsolati rendszer kialakítása, ahol mindenki megélheti és kinyilváníthatja érzelmeit, indulatait, örömét, bánatát.

3.2. Gyermekkép

Boldog gyermekeket szeretnénk, akik gyerekek lehetnek.

Játszhatnak, szaladhatnak, szerethetnek, haragudhatnak, nevethetnek, sírhatnak, és vigaszt találhatnak. Eleshetnek és felállhatnak, nyiladozhatnak. Alkothatnak, hibázhatnak és mindezekből tanulhatnak. Biztonságban lehetnek, kérdezhetnek és választ kaphatnak. Szeretve lehetnek, szeretetet kapni és adni tanulhatnak. Mások lehessenek és másokat elfogadhassanak.

Céljaink a gyermekek nevelésével

Célunk:

- a gyermeki jogok védelme.

Feladatunk:

- a gyermeki jogok biztosítása, illetve, ha ezek sérülnek, akkor a törvényben meghatározott módon történő eljárás elindítása.

Célunk:

- az egészséges életmód kialakítása.

Feladatunk:

- feltételek megteremtése,
- példamutatás,
- fejlődés nyomonkövetésében az ezzel kapcsolatos hangsúlyos területekre való odafigyelés.

Célunk:

- a holisztikus szemléletű gyermeknevelés, amelyben egységben szemléljük a családot és a benne lévő gyermeket, a gyermek személyiségét, testi, értelmi és érzelmi sajátosságait.

Feladatunk:

- a holisztikus egység figyelembevételével egyénre szabottan tervezzük a fejlődés támogatását.

Célunk:

- esélyegyenlőség elősegítése a hátrányok felismerésével és differenciált tervezéssel.

Feladatunk:

- programok szervezése, ingyenes részvétel biztosítása a programokon és tevékenységekben egyéni elbírálás alapján,
- együttműködés a gyermekvédelmi felelőssel és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal,

- segítségnyújtás szükség szerint differenciáltan,
- problémafelismerés, egyénre szabott, differenciált tervezés, kivitelezés az óvodai élet minden területén.

Célunk:

- megőrizni a játékon keresztül történő tapasztalás és tanulás értékét és megtartani az óvodát az eredeti nevelő-oktató szintérnek.

Feladatunk:

- eszközök biztosítása,
- tevékenységbe ágyazott tanulás,
- harmonikus légkör biztosítása,
- következetesség,
- rugalmasság,
- humor, játékosság,
- folyamatos motiváció,
- tapasztaltatás, érzékszervek bevonása,
- bátorító nevelés módszertani alkalmazása.
-

3.3.Céljaink az alkalmazotti közösséggel:

Pedagóguskép

Boldog pedagógusokat szeretnénk, mert hitünk szerint kiegyensúlyozott, elhivatott és boldog felnőttek tudnak csak boldog gyermekeket nevelni. Olyan kollektíva vagyunk, ahol az egymásra való odafigyelés, a türelem, a pozitív szemlélet és felelősségvállalás megjelenik a hétköznapiakban is. Olyan nevelői közösségben létezni, ahol lehet tanulni, ahol lehet beszélgetni, vagy ha szükség van rá, csak a másokra figyelni és meghallgatni. Olyan emberekkel dolgozunk együtt, akiknek öröm a gyermekek jelenléte, akik követik a változásokat, képesek alkalmazkodni, de képesek értékeinket megőrizni és mások számára is közvetíteni.

Célunk:

- erősségekre való építés és a fejlesztendő területek támogatása.

Feladatunk:

- pedagógiai munka nyomonkövetése és szakmai kommunikáció.

Célunk:

- lehetőség biztosítása a folyamatos tanulásra, fejlődésre, folyamatos fejlődés által a szakmai színvonal megtartása.

Feladatunk:

- tudásmegosztás, hospitálás lehetőségének biztosítása, munkaközösségi munka, továbbképzések, szakmai látogatások szervezése,
- tárgyi feltételek biztosítása /szakkönyvek, internet hozzáférés, technikai felszerelés biztosítása/.

Célunk:

- egyenletes terhelés biztosítása.

Feladatunk:

- a munkatervben egyenletes feladatelosztás, erősségekre és affinitásra építve.

4. Személyi és tárgyi feltételeink

Az óvodai élet megszervezése

Az intézmény magas színvonalú működésének elengedhetetlen feltétele a törvény által meghatározott személyi és tárgyi feltételek megléte.

4.1.Személyi feltételek

A Dunaharaszti Hétszínvirág Óvoda rendelkezik a törvény által előírt személyi ellátottsággal.

Óvodánkban 25 óvodapedagógus, 2 gyógypedagógus, 4 fő pedagógiai asszisztens, 12 szakképzett dajka, 3 konyhai alkalmazott, 1 takarító, 1 karbantartó látja el a napi feladatokat. A munkaügyi, gazdasági, igazgatási feladatokat 2 szakképzett óvodatitkár végzi. Az óvodapedagógusok és a dajkák évek óta dolgoznak együtt, így munkájuk nyugodt és összehangolt. A csoportokban egymás iránti tiszteletet tanúsító, elfogadó, egymás munkáját megbecsülő magatartás jellemző a felnőttekre.

Nevelőtestületünk fontosnak tartja a permanens önképzést, továbbképzést. Az óvodapedagógusok közül többen másoddiplomával rendelkeznek, szakvizsgát szereztek, ill. posztgraduális és intenzív tanfolyamokon vettek részt. A nevelőmunkát segítő munkatársaink szívesen vesznek részt képzéseken, konferenciákon. Az önképzés nemcsak belső igény, hanem munkahelyi elvárás is, mert a minőségi munka egyik biztosítéka az élethosszig tartó tanulás. Az életpálya szerinti előrehaladás igénye is folyamatos, évről -évre nő a minősített pedagógusok létszáma.

Amennyiben új és vagy pályakezdő kolléga érkezik az óvodába, egy, a szakterületén tapasztalt, az intézményvezető által kijelölt pedagógus vagy dajka, pedagógiai asszisztens mentorálja a munkáját.

Az óvoda irányítását, működési feltételeinek biztosítását, az óvodavezető irányításával az óvodavezető helyettesek segítik. Munkájukat részben önálló jogkörrel, a munkaköri leírásban megfogalmazott munkamegosztás alapján végzik.

Munkacsoportjaink (környezeti, vizuális, testnevelés, irodalmi, zenei és néptánc) nemcsak az óvodapedagógusok munkáját segítik, hanem projekteket, pályázatokat, továbbképzéseket is előkészítenek és lebonyolítanak.

Intézményünkben a dolgozók heti munkaideje: 40 óra

- óvodapedagógusoknak 32 óra kötött, 8 óra kötetlen munkaidő.

Az óvodában a nevelés egész időtartamában biztosított az óvodapedagógus jelenléte. Munkaidejük lépcsőzetes kezdéssel és végzéssel zárul. Az óvoda minden dolgozója munkaidejét váltásban, délelőtti - délutáni beosztással látja el.

A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplő az óvodapedagógus, akinek elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekeink számára. Személyisége, viselkedése, szakmaisága fontos feltétele az óvodai nevelésünknek.

Megértő, türelmes, érzelmileg elfogadó partneri szerepet töltünk be a családdal történő együttnevelésben.

Követelményünk és elvárásunk, hogy előítéletektől mentesen közeledjünk a különböző kultúrájú családokhoz /gyermekek anyanyelvének gyakorlása, szokások, hagyományok megismerése, ápolása/.

Figyelembe vesszük a gyermeki esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításának követelményét. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez speciálisan képzett szakemberek közreműködését vesszük igénybe, hiszen gyógypedagógusaink a mindennapjainkban is jelen vannak.

A dajkát a pedagógiai munka közvetlen segítőjének tekintjük, egyike a gyermeket nevelő felnőtteknek, aki éppúgy, mint az óvodapedagógus, magatartásával, teljes lényével, beszédstílusával, öltözködésével hatást gyakorol a kisgyermekre. A pedagógiai asszisztensek a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásában jelentenek minőségi segítséget.

Nevelőmunkánk során a dajka, a pedagógiai asszisztens és az óvodapedagógus tevékenységét összehangoljuk. Ahhoz, hogy a nevelési folyamatban a dajka és a pedagógiai asszisztens közvetlenül és tevékenyen részt vállalhasson, elsősorban arra van szükség, hogy megfelelő szinten tájékoztatva legyen az óvoda és az adott óvodapedagógusok nevelési elképzeléseiről, módszereiről. A pedagógiai programnak megfelelően kell tevékenykedniük, mert a nevelőmunkában minden dajka és asszisztens néni fontos szerepet játszik. Az óvodapedagógusok bevonják a dajkákat, pedagógiai asszisztenseket a közösségi élet és az egészséges életmód szokásainak megtervezésébe, elemzésébe, értékelésébe.

A nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája elengedhetetlen a feladataink megvalósításához / óvodatitkárok, konyhai kisegítők, takarító, karbantartó/.

Programunk megvalósítása munkatársaink személyiségén keresztül valósul meg, ezért fontos nyitottságuk, empátiakészségük, a gyermekek jogainak tisztelete és elfogadása, a másság elfogadása, érzelmi kötődésük az óvodánkhoz. Az óvoda munkatársai tisztában vannak azzal, hogy magatartásukkal és megnyilvánulásaikkal minden helyzetben hiteles és érték közvetítő példaképnek kell lenniük.

A közösség tagjaiért, a közösen kitűzött célok és feladatok megvalósításáért valamennyien felelősséget vállalunk. Szakmai munkában, munkatársi kapcsolatban, a döntéshozatalok előtt őszinte, nyílt véleménnyel segítjük a legjobb megoldás kialakítását. Az együttműködés, a munkamegosztás tudatos folyamat, melynek tervét, a munkaterveinkben éves lebontásban, a csoportnaplóban naprakészen jelenítjük meg. A munkatársi értekezletek, az e-mail-es levelezőrendszer a kommunikációs csatornáink alappillérei.

4.2.Tárgyi feltételek

A Hétszínvirág Óvoda 12 homogén /azonos életkorú/ gyermekcsoporttal működik. Az óvoda külső és belső környezetének ápolása, állagmegőrzése napi és folyamatos feladatunk. Az épületben a gyermekkor ízlésvilágát tükröző berendezések, tágas és világos csoportszobák, térkövel burkolt teraszok, kényelmes öltözők, mosdók, az integrált neveléshez szükséges eszközök és tornaterem található. A testi képességek fejlesztése kiemelt feladatunk, ezért a tornaterem eszközkészletére különös figyelmet fordítunk, minden évben bővítjük a testi neveléshez szükséges eszközöket. Udvarunk biztonságos, karbantartott, a játszóeszközökkel megvalósítható a gyerekek edzése és irányított mozgásfejlesztése.

Rendelkezünk fejlesztő szobával, logopédiai helyiséggel is.

Óvodánk „Zöld Óvoda”, udvarunk „Madárbarát” és Tanösvény övezi az óvoda játszóudvarait. Az óvoda előtti kerti tó a Zöld Óvoda pályázatban foglalt vállalásunk megvalósulása. A gyermekek naponta találkozhatnak a vízi élővilág egy részletével. A zöld környezet lényeges eleme nevelési attitűdünknek, így a környezettudatosság, a szelektív hulladékgyűjtés és az állatvilág megóvása is áthatja mindennapjainkat.

4.3.A helyi program megvalósításához szükséges további eszközrendszer

A csoportokban használatos játék eszközök biztosításánál figyelembe vesszük a csoportok homogén összetételét, ezért minden csoportban jelen van a minden gyermeket kiszolgáló és minden játékfajtaához megfelelő eszköz, melyek elérhető közelségben vannak a gyermekek számára.

A játékok a gyerekek életkori sajátosságaihoz és fejlettségi szintjükhöz igazítottak.

A külső világ tevékeny megismeréséhez új eszközöket, környezetismeret és matematika tárgykörébe sorolható, egyénileg használható fejlesztőjátékokat használunk és vásárolunk. A játékokat minden évben pótoljuk, nemcsak a csoportszobákban, hanem az udvaron is. Olyan játékeszközöket vásárolunk, amelyek tartósak, a német nemzetiségi és az anyanyelvi neveléshez egyaránt felhasználhatóak.

Technikai felszereltségünk megfelelő, rendelkezünk számítógépekkel, laptopokkal, tabletekkel.

A csoportszobákban CD lejátszók, a nagyobb rendezvényeinken erősítők, hangfalak és mikroportok támogatják az előadások lebonyolítását. Projektor segíti elvarázsolni a gyerekeket egy-egy témakör kapcsán. Azok a csoportok, akik gyermekei elballagnak és szeptemberben kiscsoporttal indulnak, évváróval köszönnek el, melyhez a legmodernebb színpadot használják aulánkban.

Néptáncosaink, illetve a nemzetiségi csoportok pedagógusai és gyermekei ünnepi, hagyományos öltözetekben színesítik rendezvényeinket. Könyvtárkészletünk évről évre gyarapodik, nemcsak magyar, hanem német nyelven is. Büszkék vagyunk arra, hogy a Német Nemzetiségi Önkormányzattal nagyon jó kapcsolatot ápolunk, sok segítséget kapunk tőlük a nemzetiségi feladataink színvonalas ellátásában.

Udvari játékeszközeink folyamatos karbantartásra szorulnak, de új játékeszközök beszerzését is tervezzük. Tanösvényünket minden évben új játékokkal, információs táblákkal bővítjük, gondozzuk fűszerkertünket, madarainkat, kisállatainkat.

5. Óvodai élet szervezése

Az óvodai élet szervezésének meghatározó alapja a csoportszerkezet kialakítása. Ez a mindenkori intézményvezető feladata megfigyelve a törvényi előírásoknak, az intézmény saját arculatának és a családok igényeinek.

5.1.Csoportszerkezet kialakítása

Óvodánkban törekszünk a homogén csoportok kialakítására. A beiratkozó gyermekek életkorából adódóan azonos életkorú, illetve részben osztott /kis-középső és nagy-középső/ csoportjaink vannak. Törekszünk arra, hogy a nemek eloszlását is figyelembe vegyük, de ez a gyermekek összetételétől függ.

Minden évben indul német nemzetiségi csoport, itt a szülők igénye határozza meg a csoport összeállítását, de a lehetőség minden korcsoport számára adott.

A csoportlétszámokat a beiratkozók száma határozza meg, az arányos elosztást mindig szem előtt tartjuk. A beiratkozásnál a szülők jelezhetik egyéni igényeiket is.

Napirend kialakítása

A napirend összeállításánál célunk, hogy a gyermekek életkorának megfelelő ritmust alakítsunk ki, amely korcsoportonként újra hangolható és elegendő időt biztosít a játékra, játékba integrált tanulásra, pihenésre egyaránt.

A napirend intézményi szinten a következő:

Időpont	Tevékenység
6.00-7.00.	Reggeli gyülekező az arra kijelölt,összevont csoportszobában
7.00-8.30.	Játék, kezdeményezések, egyéni, mikrocsoportos és frontális tevékenységek.
8.30-9.30.	Folyamatos tízórai /testápolás, önkiszolgálás, étkezés, testápolás/, játék
9.30-11-45.	Játék, kezdeményezések, egyéni, mikrocsoportos és frontális tevékenységek a csoportszobában, óvoda területén, illetve a szabadban, séták, rövid kirándulások a településen.
11.45-12.00.	Rendrakás, terítés, tisztálkodás, felkészülés az ebédre.
12.00-13.00.	Ebéd, testápolás, felkészülés a délutáni pihenőre
13.00-15.00.	Csendes pihenő /mese, altatódal, simogatás egyéni igények szerint/
15.00-15.45.	Ágyazás, testápolás, öltözködés, uzsonna
15.45-17.00.	Játék, egyéni, vagy mikrocsoportos tevékenységek a csoportszobában, vagy az udvaron
17.00-18.00	Játék az arra kijelölt összevont csoportszobában, vagy udvarrészen

A napirendben az időhatárok korcsoporttól függően csökkennek, vagy növekednek. Az óvodás korú gyermek még nincs tisztában az idő fogalmával, ezért ezek az ismétlődő tevékenységek alakítják ki és mélyítik el biztonságérzetüket.

5.2.Hetirend összeállítása /minta/

A hetirend tartalmazza a hét során, a csoportokban a kezdeményezések rendjét. A tevékenységterületek elosztását minden csoport szabadon határozza meg és ezt a csoportnaplójában rögzíti. A következő minta megmutatja, hogy milyen tevékenységeknek kell szerepelni egy adott héten, természetesen a sorrend csoportonként eltérő lehet.

Nap	Tevékenység
------------	--------------------

Hétfő	Külső világ tevékeny megismerése Mindennapos testnevelés
Kedd	Rajzolás, mintázás, kézimunka Mindennapos testnevelés
Szerda	Mozgás Verselés, mesélés
Csütörtök	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
Péntek	Külső világ tevékeny megismerése /matematikai tartalom/ Mindennapos testnevelés

5.3.Tervezés és dokumentáció

A tervezési feladatok dokumentációját féléves, éves és heti szinten az óvodai csoportnaplók tartalmazzák.

A csoportnapló tartalmazza az éves tervet, melyet heti lebontásban, négy hetes tematikai rendszerben dolgozunk ki. A tervezés alapját a külső világ tevékeny megismerésének anyaga határozza meg. Ehhez kapcsolódnak korosztálynak megfelelően a mesék, versek, dalok, mondókák, az ábrázoló, illetve mozgásos tevékenység tartalma.

Az éves terv anyaggyűjtése a kezdeményezéseket tölti meg tartalommal, ennek alapján készülnek el a hetitervek. A hetitervekhez a megvalósítás után reflexiók kapcsolódnak.

A nevelőmunka tervezése és értékelése félévenként történik. A tervezés fejezetei meghatározottak, tartalma az adott csoporthoz igazodik. A tervezés során a célok és a megvalósításhoz szükséges konkrét feladatok kerülnek leírásra. Az értékelés tartalma határozza meg a következő félév tervezését.

A hospitálásokhoz és a pedagógiai munka ellenőrzéséhez szükséges vázlatok elkészítését egységes forma segíti. A vázlatok tartalmazzák a reflexiót, illetve a hospitáló kolléga értékelését is.

A gyermeki fejlődés nyomon követésének egységesítése folyamatban van. A saját kidolgozású innováció felmenő rendszerben kerül bevezetésre. A szakmai anyag véglegesítése 2022-ben fog megtörténni. Ez tartalmazni fogja a három korosztály

fejlődésének nyomonkövetését, fejlesztési javaslatokat, az iskolaalkalmasság vizsgálatához mérési anyagot és hozzá kapcsolódó fejlesztő játékokat.

5.4.A 3-6 éves korosztálynak egyaránt alkalmas szervezett tanulási formák

Foglalkoztatási forma	Tevékenység megnevezése
Kötött	Mozgás
Kötött, vagy kötetlen	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc; Verselés, mesélés; A külső világ tevékeny megismerése (matematikai tapasztalatszerzés)
Kötetlen	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
Frontális	Mozgás
Frontális, vagy mikrocsoportos, vagy egyéni	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc; Verselés, mesélés; A külső világ tevékeny megismerése (matematikai tapasztalatszerzés)
Mikrocsoportos, vagy egyéni	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka részképességek fejlesztése egyéni igények szerint, felzárkóztatás, tehetségigéreték támogatása
Egyéni	Iskolaalkalmasság felmérése, fejlődés nyomonkövetésének vizsgálata

5.5.A szervezett tanulás formái, munkaformái

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket. A megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A gyermek motiválására a legmegfelelőbb eszköz a játék.

A tevékenységeknél a választható foglalkoztatási formákon belül a pedagógus szakmailag megalapozott döntése határozza meg a szervezeti formát.

5.6.A szervezett tanulás időkeretei

	Mesélés, verselés, dramatiku s játékok	Ének, énekes játékok, zenehallgatás, gyermektánc	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Mozgás, mozgásos játékok	A környezet tevékenység megszerettetés, megismertetése
	naponta	hetente	hetente	hetente	hetente
3-4 évesek	5-10 perc	10-15 perc	10-15 perc	10-15 perc	10-15 perc
4-5 évesek	10-15 perc	15-20 perc	15-20 perc	15-20 perc	15-20 perc
5-6 évesek	15-20 perc	30-35 perc	30-35 perc	30-35 perc	30-35 perc

5.7.A napi maximális szervezett tanulási időkeret

3-4 évesek	35 perc
4-5 évesek	45 perc
5-6-7 évesek	65 perc

Az időkeret felhasználása tevékenységtől és az adott korcsoport, vagy gyermek/gyermekek egyéni sajátosságaitól függően változhat, a vissza vagy előrelépés döntését szakmailag meg kell indokolni.

6. Az óvodai nevelés általános feladatai

6.1.Egészséges életmód kialakítása, az egészséges életmódra nevelés, gondozási tevékenységek

Célunk

A komplex egészségfejlesztési rendszerben a gyermekek testi fejlődésének, a környezethez való optimális alkalmazkodásának elősegítése. Az egészséges életvitel, az egészséges életmód, a pihenés szokásrendjének kialakítása, megalapozása.

Feladataink

- a gyerekek életkorának megfelelő rugalmas napirend kialakítása,

- a gyermekek gondozása, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítése,
- a gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása,
- a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása.

A szokásrend kialakítását az óvodába lépés pillanatától, az életkori, ill. a fejlettségnek megfelelő sajátosságok figyelembevételével kezdjük meg (anamnézis készítése).

A tevékenység tartalma

Egészséges életmód alakítás, egészséges környezet kialakítása

A biztonságos környezet kialakítása az óvodapedagógus feladata. A játékok elérhetősége és életkori tartalmi alkalmazkodnak az adott korcsoporthoz. A galéria használatát középső csoporttól vezetjük be. Az óvodapedagógus kompetenciája a galéria használatára vonatkozó szabályok kialakítása, figyelembe véve az adott gyermekcsoportot.

Az öltözőben és mosdóban a jelek segítik a gyermekeket a tájékozódásban, elősegítve ezáltal biztonságérzetüket.

Az óvoda udvara négy részre osztott, a korosztályoknak megfelelően, ahol elegendő hely és eszköz biztosítja a változatos mozgásformák kielégítését.

Testápolás, egészségmegőrzés

A személyi higiénés nevelés kialakítása során alakuljon ki:

- az igényük a tisztaságra, az ápoltság megjelenésére,
- váljék szokásukká a rendszeres, alapos kézmosás (szappan-és törölköző használat), a WC megfelelő használata,
- festés, gyurmázás, kerti munkavégzés stb. után mossanak kezet, használjanak körömkéft,
- étkezés előtt mindig mossanak kezet, a vizet ne folyassák feleslegesen (környezettudatos magatartásra nevelés),
- a felsoroltakon kívül önállóan vegyék észre, hogy mikor van szükség kézmosásra, tisztálkodásra,
- ebéd után önállóan mossanak fogat, a fogápoláshoz használt eszközöket tartsák rendben,

- tiszteletben tartjuk az egyéni igényeiket a fogkrém típusát illetően, bizonyos keretek között,
- alvás után és szükség szerint fésülködjenek, csak a saját fésűjüket használják, orrukat tanulják meg kifűjni, köhögésnél, tüsszentésnél takarják el szájukat, forduljanak fél,
- a használt zsebkendőt dobják ki a szemeteskukába.

Öltözködés, szokás kialakítás

- a gyermekek próbálkozzanak az önálló öltözködéssel,
- ruházatukat tartsák rendben, kérjék felnőtt segítségét (a magasabb polcokat nem érik még fel, legyenek képesek az ing ujját felhajtani, betúrni elől, hátul stb.),
- vegyék észre, ha melegük van, ha fáznak, ennek megfelelően vegyék fel, ill. le a holmijukat,
- a szülőkkel együttműködve ügyelünk a réteges öltözékre, illetve olyan cipőt kérünk, mely tartja bokájukat (nem papucs, mamusz),
- odafigyelünk, hogy derekuk legyen betúrva,
- cipőjüket ne kacsaláb vegyék fel, segítünk bekötni cipőiket,
- a ruhaneműk fel- illetve levételénél a sorrend helyességére hívjuk fel a figyelmet,
- segítünk begombolni a nadrágot, pulóver le- és felvételénél. A „kényelmes” gyermekeket folyamatosan buzdítva, dicsérve, a versengő típusúakat pedig lassítani igyekszünk ösztönözni.

Étkezési szokások kialakítása, önkiszolgálás

- a csoportok saját szokásaiknak megfelelően végezzék a folyamatos vagy a közös étkezéseket, a kulturált étkezési szokások betartása mellett,
- tízórai és uzsonna során az önkiszolgálás fontos szerepet kap,
- az ételt jól rágják meg, csukott szájjal egyenek, az asztalnál egyenes háttal üljenek,
- mindent kóstoljanak meg, a nem kívánt ételt hagyják a tányérjuk szélén,
- udvariassági formákat mindennap gyakoroljuk,

- legyenek türelmesek, várják meg a kínálás idejét, társaik ételszedését,
- minden életkorban biztosítjuk a lapos és mély tányért, kiscsoporttól a kanál-és a villa használatát, középső csoporttól a gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően bevezetjük a kés bevezetését,
- az evőeszközt tanulják meg három ujjal fogni,
- használjanak étkezés után, vízivás után szalvétát,
- a tányér fölé hajolva, csukott szájjal, az ételt jól megrágva étkezzenek,
- annyi ételt szedjenek (önállóan) maguknak, amennyit el is tudnak fogyasztani,
- fogyasszanak szívesen gyümölcs-és zöldségfélét.

Mozgás, testedzés

- napirendünkben fontos szerepet kap a mozgás, amelyből tervezetten mindennapos testnevelés és mozgás, mozgásos játék jelenik meg,
- az időjárás figyelembevételével rendszeresen biztosítjuk a levegőn a gyermekek szabad mozgásigényének kielégítését,
- a téli időszakban -7 C-ig tartózkodhatnak a levegőn,
- nyáron reggel 9:00-ig, illetve 16:00 után használhatják az udvari játékeszközöket, utána pedig árnyékban, fedett teraszokon, aulában, folyamatos folyadék biztosítása mellett folytathatják játéktevékenységüket,
- melegben lehetővé tesszük a gyerekek számára, hogy a homokozóban és a teraszon mezítláb mozoghassanak (lábmosást a zuhanyzóban biztosítjuk),
- minden évszakban és minden napszakban biztosítjuk, hogy a gyerekek elegendő folyadékot (vizet) igyanak.

Az óvónő feladata a folyamat fél évenkénti tervezése, megvalósítás és értékelése. A következő félév tervezésénél az előzetes tapasztalatokat és eredményeket figyelembe kell venni.

6.2.Érzelmi nevelés, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Minden esetben szem előtt tartjuk, hogy a gyermekek és a szülők számára mintát jelentünk, ezért viselkedésünkkel, beszédünkkel egyaránt példát mutatunk.

Meghatározó szerepet tulajdonítunk a gyermekekkel való együttes tevékenységeknek:

- a gyermeknek állandó értékrendet alakítunk ki, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkört teremtve,
- egymás munkáját megbecsüljük, tisztelettel és elfogadással kezeljük,
- törekszünk a szép érthető beszédstílus megvalósítására,
- udvarias beszédformát alkalmazunk,
- kulturált hangnemet használunk kritikus esetekben is, az esetleges felnőttek közötti konfliktusokat nem a gyermekek között rendezzük,
- megértő és segítő magatartást tanúsítunk a gyermekekkel, szülőkkel, kollégákkal egyaránt,
- óvodánk a gyermekeket az emberek különbözőségének elfogadására, megértésére neveli,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében óvodánk együttműködik a törvény által meghatározott intézményekkel, /ld.: Kapcsolatrendszerünk/
- segítjük a családi nevelést szakmailag, erkölcsileg, emberileg az intézményi keretek között, a szülőkkel közösségi oldalakon nem veszünk fel kapcsolatot,
- a szülőkkel őszintén, tapintatosan beszéljük meg az esetleges problémákat, egyidejűleg a segítséget is felajánljuk, megadjuk,
- feltételezzük, hogy minden szülő gyermeke javát akarja, egészséges testi, lelki és értelmi fejlődését szeretné biztosítani és hatáskörünknek mi a megfelelően kontrolláljuk, segítjük a szülőket ebben,
- a szülő és az óvoda alkalmazottai partnerek a nevelés folyamatában,
- a gyermekeknek fájdalmat nem okozunk (fizikai, lelki, mentális),
- bántalmazás gyanújának esetén gyermekek mindenekfelett álló érdekét képviselve élünk a jelentési kötelezettségünkkel,
- az erkölcsi tulajdonságok, az akarati tulajdonságok, valamint a szokás- és normarendszer megalapozását közös élményeken keresztül mélyítjük el,
- a gyermekek személyiség és képességfejlesztéséhez az optimális feltételeket biztosítjuk a hely, idő, személyi feltételek és a pozitív élmények által,
- egyetemes emberi értékeket közvetítünk,
- a hazaszeretetre nevelés az éves munkatervekben és a csoportok tervezéseiben is megjelenik, az óvodapedagógusok kompetenciáin keresztül

6.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, amely nevelésünk egészében jelen van. Az óvodás gyerek a szóbeli közlés elemeit utánzással sajátítja el, amely társadalmi kapcsolatrendszerünkben az érzelmi kötődést is erősíti. Fontos a gyermek természetes kommunikációs és beszédkedvének fenntartása, ösztönzése, a gyermek meghallgatása, és a gyermeki kíváncsiság kielégítése a nyitott, gyermekre odafigyelő verbális környezet által.

Az anyanyelvi nevelés célja

- változatos tevékenységformákon keresztül a gyermekek megismertetése természeti és társadalmi környezetükkel, melynek segítségével képesek legyenek eligazodni az őket körülvevő világban,
- a megismerési folyamatok által fejlődjenek értelmi és anyanyelvi képességeik,
- mindez a gyermekek spontán érdeklődésére és ösztönös tudásvágyára, kíváncsiságára, élményeire alapozva, az egyéni sajátosságokat figyelembe véve, cselekvésbe ágyazva történjen,
- az anyanyelvi nevelés során a magyar nyelv szeretetének, megbecsülésének kialakítása, továbbá a természetes beszéd és kommunikációs kedv ösztönzése, fenntartása.

A tevékenység tartalma, feladataink

- a beszéd, az anyanyelv, a kommunikáció fejlesztése,
- az érthető, kifejező, hatásos és meggyőző beszéd készségének kialakítása, gondozása, fejlesztése,
- a szókincs bővítése,
- a világos közlés és kifejezőmód gazdagítása,
- a gyermeket képessé tenni:
 - a kapcsolat felvételére, az információ eljuttatására a másikhoz, a másik meghallgatásának képességére,

- kommunikációs és metakommunikációs reakciók adására és megértésére,
- a társas helyzetekben való adekvát viselkedésre
- az anyanyelvi kultúra megőrzése, ezáltal a saját kulturális identitás kialakulásának segítése.

Az óvónő szerepe, feladata

Fontos feladatunknak tartjuk a beszéd és kommunikációs kedv fenntartását, ösztönzését, a gyermekek meghallgatását. A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságokra- valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire építve biztosítunk a természeti és társadalmi környezet megismerésére szolgáló változatos tevékenységeket.

- érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes viszonyra épülő jó csoportléggör kialakítása,
- ingergazdag, beszélő/beszédre ösztönző környezet biztosítása,
- a tervezetten szerzett tapasztalok gyakorlatorientált megvalósítása (a csoportos foglalkozások tervezése, szervezése),
- a gyermekeket a problémák változatos megfogalmazásával az egyéni válasz keresésére ösztönözze, a szabad önkifejezés lehetőségét biztosítsa számukra,
- anyanyelvi játékok szervezése,
- a személyes példa, a helyes minta adása (jól artikuláltan, nyelvtanilag helyes, választékos, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő beszéd),
- a szóbeli kommunikáció összhangban legyen a testbeszéddel, azaz metakommunikációval,
- a gyermekek beszédállapotának, egyéni fejlődésének nyomon követése (beszédhallás, beszédértés, mondatszerkesztés, összefüggő beszéd),
- tehetséggondozás és felzárkóztatás megvalósítása.

Tehetséggondozás és felzárkóztatás

A gyermek beszéd- és kommunikációs képessége függ a családi szocializációtól, mely előnyös vagy hátrányos helyzetet teremt számára a közösségben, ezért differenciáltan foglalkozunk a nyelvileg hátrányos helyzetű, a fejlesztendő és a kiemelkedően fejlett kommunikációs képességű gyerekekkel.

Az óvoda és a család együttműködésének lehetősége nagyon fontos szerepet játszik mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás tekintetében.

Az óvoda nevelési színterein minden kisgyermek lehetőséget kap arra, hogy változatos, igényes anyanyelvi környezetben fejlődhessen.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- a gyerekek az oldott, elfogadó környezetben bátran, szívesen beszélnek,
- szabadon fejezik ki önmagukat, közlési vágyuk érvényesül,
- befogadók, érdeklődők, másokat is képesek meghallgatni,
- gondolataikat, érzéseiket, élményeiket mondatokban tudják kifejezni, elmondani,
- kérdéseiket bátran, nyíltan megfogalmazzák,
- helyesen használják a nyelvtani kifejezésmódokat, ismerik a használt szavak tartalmát,
- beszédjüket természetes gesztusokkal, arcjárással kísérik.

7. Játék

A játék szerepe

A játék a kisgyermekkor legalapvetőbb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

Célunk

Boldog, nyugodt kiegyensúlyozott gyermekkor megteremtése, a gyermekek szabad örömteli tevékenységének biztosítása. Olyan játéklehetőségek kialakítása, amely támogatja a gyermekek harmonikus, sokoldalú fejlődését, vágyainak, ötleteinek kibontakoztatását.

Feladataink

- a játék alapvető feltételeinek biztosítása,
- a környezetből szerzett élmények, benyomások feldolgozási lehetőségének biztosítása,
- a játék tartalmának, minőségének gazdagítása,
- az óvónő játékfejlesztő módszereinek alkalmazása,
- beszédkésztség fejlesztése,
- a bátorító nevelés módszerének alkalmazása.

Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy megteremtjük az alapvető feltételeket a gyermekek szabad játéktevékenységhez. Napi és heti rendünkben garantáljuk, hogy gyermekeink fő tevékenysége a szabad játék legyen. A folyamatos napirenddel a játék védelmét teremtjük meg. Feladatunknak tartjuk, hogy a gyermekekkel együtt játszunk, nem korlátozva a gyermek szabad önkifejező játékát, amennyiben ez a többi gyermek testi és lelki egészségét nem veszélyezteti.

Elengedhetetlennek tartjuk a nyugodt, derűs légkör kialakítását, hiszen mindez befolyásolja a gyermek játéktevékenységének, elmélyülését. A megfelelő légkör elősegíti a társaskapcsolatok fejlődését, az irányító és alárendelő szerepek elsajátítását, az együtt játszás örömeinek megélését. A játék sokfélesége biztosítja a tehetségek felismerését, támogatását. illetve a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását is. Az óvoda teljes területén biztosított a játék lehetősége.

Minden óvodai csoport rendelkezik a 3-7 éves korosztály számára megfelelő játékkészlettel. Az óvodapedagógus kompetenciája eldönteni, hogy a korcsoport és a gyermekek fejlettségének függvényében milyen eszközöket kínál fel a gyermekek számára.

Az óvónők játéktámogató szerepe

Szükség és igény szerint kezdeményezünk, mintát nyújtunk, támogató, bátorító, ösztönző magatartással és elfogadó attitűddel segítjük az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. A játéknak be kell töltenie az egész napot, beleértve a kezdeményezéseket is.

A gyermekek saját konfliktusmegoldó játékába nem avatkozunk be, amennyiben nem veszélyezteti testi és lelki egészségüket.

A gyermek hangulata, fegyelme és figyelme a játékszituáció közben, máshonnan nem szerezhető információhoz is juttatja az óvodapedagógust. Társaskapcsolatai révén, beszédhelyzetekben informálódhat a nevelő a gyermek értelmi képességeiről is.

A gyakorlójáték során a gyermekek megismerik a tárgyak, eszközök tulajdonságait. A véletlen mozgásból siker lesz, mely ismétlésre készítet, az ismétlések örömforrást jelentenek. Többféle lehetőséget biztosítunk a manipulációs gyakorlójátékhoz, mellyel elősegítjük a szem-kéz koordináció fejlesztését. Bizonyos mozgások begyakorlására kihasználjuk a

különböző mozgásos gyakorlójáték lehetőségeit. Lehetőséget nyújtunk és biztosítunk a verbális gyakorlójátékokra is.

Feladatunk segíteni a gyermeki játék tovább fejlődését, melynek során az eszközökhöz történő ragaszkodást felváltja a szerepekhez való azonosulási vágy.

A gyakorló játék elemi szint, amihez a gyermekek szakaszosan visszatérhetnek középsős és nagycsoportos korokban is. A visszalépés okát a pedagógusnak kell felderítenie.

A szerepjáték során tükröződik a gyermek élményvilága. Az ismeretek skálájának szélesedése nyomán az élmények egyre színesebbek, gazdagabbak lesznek, így épülnek be a játékba. A gyermek, a valóság számára lényeges mozzanatait egyéni módon éli meg. Felszínre kerülnek a környezetben látott, hallott, megfigyelt és tapasztalt mozzanatok, a nyelv, a stílus. A gyermekek a felnőttek mintáinak alapján sajátítják el az erkölcsi értékeket, a társadalmi együttélés szabályait. Mindezt a szerepjáték során próbálják ki, ismétlik és mélyítik el.

Törekszünk arra, hogy fejlettségüknek, életkoruknak megfelelően a játéksituációk „helyszínei” bővüljenek.

Dramatizálás, bábjáték közben szabadon jelenjenek meg az irodalmi, ének-zenei élmények, melyeknek alapja a rendszeres élményadás. A játék kapcsán teret biztosítunk a spontán, érzellemmel telített játéksituáció kiélésének.

A báb az egyik legfontosabb eszköz az óvónő és a gyermek kezében is. A dadogó, hadaró gyerek a már ismert szöveget tökéletes verbalitással adja elő, egyszersmind belebújik a szereplő „bőrébe”, ezáltal sikerélményhez jutva.

Az építő, konstruáló játékok, önállóan és más játékfajtákhoz kapcsolódva, komplex módon is megjelennek. Az építő játékok során a gyermekek életkoruknak és fejlettségüknek megfelelő eszközök segítségével, sikerélményhez jutva szereznek térélményt, matematikai tapasztalatokat, miközben fejlődik finommozgásuk, szem-kéz koordinációjuk.

Az önálló tevékenység mellett megjelenik a kooperáció, ahol már a társaskapcsolatok tapasztalati szintjére lépve szereznek megéleléseket, ismereteket. Ekkor lép be a szerepjáték a konstruáló játék mellé, gazdagítva a gyermekek élményvilágát.

A barkácsolás önmagában is kifejező eszköz, de más játékfajta kiegészítőjeként is megjelenik főleg a nagyobb gyermekeknél. Feladatunk az eszközök használatának, valamint a készítés technikájának a bemutatása. Megtanulnak a gyerekek tervezni, alkotni, fejlődik a

kreatív gondolkodásuk. A szem-kéz koordináció, a problémamegoldó képesség magas fokra fejlődik. A kezdeti spontán alkotásokat felváltják az előre megtervezett, átgondolt, célzattal készített művek. Fontossá válik számukra a közös együttes alkotás.

A szabályjátékok sokféleségével az (egyszerűbbtől a bonyolultabbig) ismertetjük meg a gyermekeket. A mozgást fejlesztő szabályjátékokkal /fogó-futó játékok, labdajátékok, sor- és váltóversenyek/ elősegítjük a térben való tájékozódást, az ügyességet. Értelemfejlesztő szabályjátékokkal /pl.: memória, dobókockás társasjátékok, kártyajátékok/ az ismeretek bővítése, azok alkalmazása, a részképességek fejlesztése valósul meg.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- dominánssá válik a szerepjáték, képesek szerepeket vállalni, megosztani, arról lemondani,
- örömeiket lelik a játékban, egy játéktémát több napon keresztül is szívesen játszanak,
- kialakul az együtt játszás öröme és igénye,
- a játszócsoportok és társak között jó kapcsolat alakul ki, ahol kiegészítik egymást és segítik egymás játékát,
- tudnak irányítani, alkalmazkodni egymáshoz és a szabályokhoz,
- alkotásaikat egyéni ötlet alapján hozzák létre, képesek különféle anyagok kombinálására, bonyolultabb építmények létrehozására,
- igyekeznek saját játékeszközöket létrehozni, s azokat a játéktevékenység során alkalmazni,
- képesek a komoly ügyességet, alkalmazkodó készséget, szellemi erő kifejtést igénylő szabályjátékok megtanulására, pontos alkalmazására,
- betartják a normákat a játékban és a társas kapcsolatokban.

8. Játékba integrált tanulás

Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodai tevékenységi formákat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja határozza meg. Nevelőmunkánk tartalmát a Pedagógiai Programunkban meghatározott kiemelt értékek,

a Zöld Óvoda és a Zöld Szíves értékrend, a külső világ tevékeny megismerésének anyaga befolyásolja.

Nevelőmunkánk másik alappillére a német nemzetiségi nevelés, mely a nemzetiségi csoportok mindennapjait határozza meg, ennek részletes programja mellékletünkben található.

8.1.A külső világ tevékeny megismerése

A tevékenység tartalma

A gyermekek szerezzenek ismereteket élményalapú, tevékenységközpontú kezdeményezések által saját magukról, szűkebb és tágabb környezetükről, és azok egymásra ható hatásairól. Az életkoruknak megfelelően tervezett témák feldolgozása közben ismerjék meg:

- a család fogalmát, családtagjaikat, mint elsődleges, legszűkebb környezetüket,
- saját magukat, testüket, testrészeiket, érzékszerveiket, érzelmeiket,
- óvodánk szokásait, szabályait, csoportjuk tagjait, mint óvodába lépéskor egy új közösségi színteret, amely innentől mindennapjaik fontos része a családon kívül,
- a természet fogalmát, az állatok, növények fogalmát, a vad állatok és a házi állatok fogalmát, a kerti és a vad virágok fogalmát, a zöldségek és a gyümölcsök fogalmát,
- az óvoda udvarán élő növényeket, állatvilágot. Fedezzék fel fokozatosan az udvaron élő lombhullató fákat, cserjéket, örökzöldeket, az udvar rovarvilágát, a madárvilágot a madárbarát tanösvény berendezései segítségével, a vízi élővilágot a kerti tó segítségével,
- az óvoda közelében élő Védenc fákat, a fehér nyárt,
- tágabb környezetünk, településünk színtereit, mesterséges és természeti értékeit, a Dunát és élővilágát, Kápolna-dombi erdő és élővilágát,
- az évszakokat, a változással járó időjárási jellegzetességeket, a természet és az ember erre adott válaszait (lombhullatás, téli álm, madárvonulás, növények fejlődése, beérése, szüretelés, öltözködés, stb.),
- az évszakokhoz, környezetvédelemhez, kulturális hagyományokhoz kötődő ünnepeket (Állatok világnapja, Márton nap, Advent, Mikulás, karácsony, Farsang, Kiszézés, Szabadságharc ünnepe, Víz világnapja, húsvét, Föld napja, Anyák napja, Madarak és fák napja, Gyermek nap),

- az ember környezetmódosító hatásait (szennyezés, gondatlanság, túlfogyasztás, kontra tisztántartás, gondozás, tudatos felhasználás, újrahasznosítás stb.),
- az ember viszonyát a természethez („nemszeretem állatok”, félelemből rovarok, pókok stb. pusztítása kontra természet empátia, mesterséges területek túlsúlya kontra természetvédelmi területek stb.),
- a természet, a növények, az állatok egészségünkre gyakorolt jótékony hatásait (kirándulás, egészséges táplálkozás, házi kedvencek tartása stb.),
- az ember munkáját, foglalkozásokat, népi mesterségeket,
- az ember közlekedéshez használt eszközeit, szabályait és annak a környezetre gyakorolt hatásait.

Az óvodapedagógus szerepe

Személyiségével, felkészültségével, szemléletével képviselje a természetvédelem iránti elkötelezettségét, érzékenységét a minket körülvevő mesterséges, épített, kulturális, és a természeti értékek felé. Keltse fel az érdeklődését a gyermekeknek ezek iránt. Szervezen sétát, kirándulást melynek élményei segítik a tanulás folyamatát, illetve előkészítik, szemléltetik, cselekvővé teszik a tervezett téma feldolgozását (séta az óvoda környékén, piacra, védenc fához, utazás buszon, kirándulás a Duna partra stb.). A spontán, egyéni kíváncsiságot igyekezzék kielégíteni megfelelő ismeretekkel, tevékenységekkel. Tudatos tervező munkája során a témák kiválasztásánál vegye figyelembe a gyermekek életkori sajátosságait, meglévő ismereteit, az aktuális évszakot, ünnepkört, természeti változásokat.

A kiválasztott téma határozza meg a többi nevelési terület tartalmát a lehetőségekhez képest. Tervező munkájában ennek az elvnek mentén állítsa össze éves, illetve heti tervét, így annak ismeretei, több érzék és mozgás szervet is bekapcsolva a lehető legholisztikusabb nézőpontból, a komplexitás által mélyülhet el a művészetek és a mozgás eszközei segítségével is. A módszerek kiválasztásánál törekedjen előtérbe helyezni a szemléltetést (látványos szemléltető eszközökön keresztül: IKT eszközök, gyűjtések, fotók, ismeretterjesztő könyvek), kísérletet, sétát, kirándulást, megfigyeltetést, beszélgetést, drámajátékot, mint élményfeldolgozást, játékos cselekedtetést, munka jellegű tevékenységeket (növények ültetése, gondozása, házi kedvencük mindennapos ápolása, madarak téli etetése, itatása, hulladékok szelektív gyűjtése a csoportban).

A Zöld Szív Ifjúsági és Természetvédő Mozgalom tagjaként vegyen részt a „Védenc fa” és a „Folyófigyelő” programban. A Zöld Szív alapelveit, aktuális programjait építse be a

mindennapok tevékenységeibe, keresse a kapcsolódási pontokat az adott témával, amennyire lehetséges.

Vegyen részt, kezdeményezzen, szervezzen szülőkkel közösen is, kultúránk ápolásához köthető, természet megismeréséhez, védelméhez kötődő programokat (Cserjementesítés, Őszi erdei kirándulás volt növendékekkel, Szüreti felvonulás, Madárkarácsony, Tea-délután, Garázs vásár, Indián-tábor, zöldszíves rendezvények stb.)

Fejlődés várható menete

A gyermekek az óvodai éveik alatt megőrzik érzékenységüket, kíváncsiságukat az őket körülvevő világ felé. Az óvodai csoport szintű és óvodai szintű szervezett tevékenységek által (szülőkkel közösen is) bővülnek ismereteik, fejlődik természet empátiájuk, felelősségtudatuk, és motiváltságuk a környezetük megóvására, védelmére, gyarapítására.

- megismerik városunk épített, kulturális és természeti kincseit,
- fogalomismeretük bővül, jelentésük konkretizálódik. Képesek lesznek összefüggésekben gondolkodni, felismerik a természet emberre, ember természetre, időjárás természetre, emberre gyakorolt hatásait,
- tervezett, tudatos élmény alapú tapasztalatok által az időről szerzett ismereteik rendszereződnek, képesek az évszakokat megnevezni, felismerni, ahhoz kötni eseményeket, ünnepeket, természeti változásokat,
- megismerkednek a közvetlen környezetükben élő kerti és vadvirág fajokkal (árokparti, otthonuk és az óvoda udvarán élő), az udvarunkon élő fák fajtáival, a „madáretető vendégeivel”, városunk vonuló madaraival, udvarunkon előforduló hullókkal, rovarokkal (szöcskék, sáskák, hangyák, méhek, darazsak, pókok, gyíkok stb.), halakkal,
- kirándulások alatt tapasztalatot és ismereteket szereznek a folyók és az erdők életközösségéről,
- közös tevékenységek során tapasztalatokat és ismereteket szereznek a növények fejlődéséről, gondozásáról, szükségleteiről, az ember rájuk gyakorolt hatásairól,
- a mindennapos tevékenységek által tapasztalatot és ismereteket szereznek a szelektív hulladékgyűjtésről, a komposztálásról, az újra hasznosításról,
- tapasztalatokat és ismereteket szereznek saját magukról, társaikról. Eligazodnak saját testükön, érzékszerveiket ismerik, azok használata differenciálódik,

- a múlt hagyományainak ápolása, közös programokon megélése közben ismereteket és élményeken alapuló tapasztalatokat szereznek hazájuk kulturális örökségeiről, kincseiről,
- szabálytudatuk erősödik, a közlekedés témakörében ismereteik bővülnek, közlekedési eszközök tekintetében fogalomismeretük pontosodik,
- az egészség fogalmát jól ismerik, a saját felelősségüket annak megőrzéséért átérzik. A helyes táplálkozási szokások, szabadban való mindennapos mozgás erre gyakorolt jótékony hatásáról tapasztalatokat szereznek (pl. közös gyümölcs, zöldség feldolgozás közben), folyamatos pozitív visszacsatolások, pedig megerősítik a helyes mintákat,
- a Zöld szíves viselkedés, attitűd mintái erősödnek, segítik ebben társaikat is.

8.2. Matematikai tartalom

A tevékenység tartalma

A matematikai tapasztalatszerzést folyamatként értelmezzük. Anyagát elsősorban nem ismeretek alkotják, hanem gondolkodásfejlődést jelent, cselekvéses és gondolati tevékenységeket tartalmaz.

A tevékenységek tervezésénél kiemelt szerephez jut a külső világ tevékeny megismerése, melynek része a szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri világa. Az éves, illetve heti tervezésnél az óvónő használja ki az adott témakör nyújtotta lehetőségeket, keresse a matematikai kapcsolatokat. Akár motivációs kerettörténetként, probléma helyzetként, akár eszközeiben jelenjen meg a külső világ aktuális tartalma. Tervezésnél úgy állítsa össze a játékokat, tevékenységeket, hogy a gyerekeknek lehetőségük nyíljon ezek közben tapasztalatot szerezni az alábbi témakörökben:

- összehasonlítások, válogatások, rendezések, halmazalkotások,
- számok világa,
- mérések,
- formafelismerések, alkotások,
- tájékozódás a környezetükben,
- véletlenek a valóságban.

Az óvodapedagógus szerepe

Az óvónő segítse a gyermekeknek felfedezni, hogy a természet a matematika nyelvén is kifejezhető. Mindennek, ami a környezetünkben fellelhető -akár biológiai vagy fizikai jelenségeként-, matematikai jelentése van. Amit tapasztal, megfigyel, abban matematikai jelenségekre is rátalál kezdetben – majd később is sokszor- az óvónő segítségével. Az óvónő teremtsen tudatosan olyan tervezett szituációkat, problémahelyzeteket, amelyek során a tapasztalás, a tanulás egyre inkább önálló felfedezésekre ösztönzi a gyerekeket. Élményalapú, játékos, közös tevékenységek, sok-sok gyakorlás által segítse a gyermekek problémamegoldó képességének alakulását, beszédképességének fejlődését, logikus gondolkodásának erősödését.

A tervezett tevékenységeken kívül használja ki a napközben adódó lehetőségeket, amely során szintén matematikai tapasztalatokat szerezhettek, fogalomismeretük, számfogalmuk, térbeli relációs fogalmaik, formafelismerésük fejlődik, alkalmuk nyílik különböző mérésekre, halmazalkotásokra. Ilyen spontán lehetőségek nyílnak az építések során, szerepjátékokban, rajzolás, barkácsolás közben, éneklés, mondókázás, táncolás, mozgás közben, mesélés közben, rendrakás, terítés, tisztálkodás, séta, öltözködés, sorban állás közben stb.

Fejlődés várható menete

Az óvodáskorú gyermek gondolkodásának fejlődése a tárgyakkal való manipulációtól a gondolati tevékenység felé haladó folyamat. A külső cselekvések belsőkké válnak, belőlük gondolkodási (logikai) műveletek lesznek. Óvodáskor végére képesek lesznek

- az összehasonlítás műveletével, felismerni az azonosságokat, különbözőségeket,
- az analízis műveletével a dolgokat alkotóelemeire bontani és több ismertetőjegyet, tulajdonságot felfedezni az összehasonlítás során,
- az absztrahálás műveletével a sok feltárt tulajdonság közül csak a megadott szempont szerint válogatni,
- a szintézis műveletével kapcsolatba hozni a dolgoknak azon tulajdonságait, amelyeket az analízis során feltárt, kiemelt, az absztrahálás során külön-külön rögzített. Képesek egyesíteni a tulajdonságokat,
- az általánosítás műveletével a közös, azonos jegyeket felismerni, /ezáltal bővíti fogalom ismeretük/,
- rendezés műveletével a tárgyak, jelenségek, személyek csoportjából valamely megismert vagy megadott elv, szempont szerint kiválasztani a megfelelőket. Képes

egy megkezdett feladat folytatására, amelyben a tárgyakat egy meghatározott szabály, elv szerint csoportosították,

- összefüggések felfogására, két tárgy, jelenség között kapcsolatot, relációt fölfedezni, megnevezni,

- természetes számok ismeretével, számlálással darabszámot megnevezni, halmazok elemeit összehasonlítani, összemérni, elemeiket párosítani, műveleteket végezni, a több, kevesebb, ugyanannyi, semmi fogalmát használni,

- sorszámnevekkel egy elem vagy elemcsoport helyét jelölni egy rendezett sorban,

- tájékozódni önmagán, tárgyakon, térben, síkban, /ismeri az alatt, fölött, között, mellett, mögött, jobbra, balra, alá fölé, közé, mellé, mögé, alól, fölül, közül, mellől kifejezéseket és ezeket megfelelően használja a hol, hová, honnan kérdésekre/,

- a formákat felismerni, megnevezni, szókészletükben megjelenik a kocka, gömb, kör, háromszög, négyszög fogalmak,

- hosszúság, magasság, bőség, tömeg, térfogat, terület témakörében méréseket végeznek, tapasztalatokat szereznek, ezáltal megalapozódik az iskolás korban történő mérések művelete.

8.3.Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A gyermekekben állandóan él a vágy környezetük átalakítására, megformálására. A vizuális tevékenységek során élményeiket, tapasztalataikat dolgozzák fel és elevenítik meg.

Az ábrázoló tevékenység sikerének alapja az élmény átélésének képessége. A vizuális tevékenység remek lehetőséget ad a komplexitásra, hiszen szorosan kötődik a környező világ megismeréséhez, az ének-zenéhez, az irodalmi élményekhez, az ünnepi alkalmakhoz.

A rajzolás, festés, kézimunkázás képességfejlesztő pedagógia, s mint ilyen, differenciáló módszerekkel él. Szükséges tehát, hogy minden gyermek egyéni sajátosságait elfogadjuk, s ahhoz alkalmazkodni igyekvő, differenciáló nevelést kell alkalmaznunk.

A tevékenység tartalma

Sokszínű, összetett nevelési terület. A képalakításon túl magában foglalja az építést, a plasztikai munkákat, a környezetünk alakítását.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, (szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel) való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására és a tehetségek bátorítására (Mese-hét, Huszár-hét, Állatok Világnapja, jeles napok, pályázati lehetőségek)

Az óvónő szerepe

Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket, nyugodt légkört és elegendő időt biztosít.

Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az élmények befogadására.

Felkeltjük minden gyermekben a tevékenységi vágyat, az igényt az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és a vizuális élmények befogadására. Segítjük a kezdeményező, a kreatív magatartás érvényre jutását. Fejlesztjük képi gondolkodásukat.

Törekszünk a jó minőségű és változatos anyagok használatára, figyelemmel követjük a kereskedelemben megjelenő újdonságokat. Megismertetjük a gyermekeket az eszközök helyes használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival, a helyes ceruzafogással.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzetének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az óvodapedagógus szerepe

Az óvónő feladata az új anyagok és technikák megismertetése úgy, hogy a gyermekek később önállóan is használni tudják. Feladata még olyan környezet kialakítása, mely a gyermekeket esztétikai élményhez juttatja, segítséget nyújt. A tevékenység során a nyelvi nevelés feladatait oldjuk meg, pl. szókincsgyarapítás (a színeket, formákat gyakoroljuk), és a hagyományápolást is szem előtt tartjuk. (fánk-, mézeskalácssütés, karácsonyi ajándékkészítés, farsangi álarc, csörgő dobok, hangszerek készítése, indián tábori pólók, eszközök alkotása).

A fejlődés várható menete óvodáskor végére

- Bátrak, ötletesek az építésben, téralakításban, sokféle ábrázolási tapasztalattal rendelkeznek,
- tevékenyen részt vesznek az őket körülvevő tér ki-, és átalakításában,
- képkialakításaikban egyéni módon jelezni tudják a térirányokat,
- élményeik, elképzeléseik, képzeik megjelenítésében többnyire biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit,
- színhasználatukban érvényesítik kedvelt színeiket, használják az alap és kevert színeket, amelyeket maguk is képesek kikeverni,
- formaábrázolásuk változatos, többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat,
- emberábrázolásaikban megjelennek a részletek, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével,
- a közös munkák értékelése során szóbeli véleményt nyilvánítanak,
- tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával,
- önállóan és csoportmunkában is készítenek egyszerű játékokat, kellékeket, modelleket, maketteket,
- fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat,
- elmondják véleményüket az óvodai környezetről, szívesen vesznek részt annak szépítésében,
- késztetést éreznek arra, hogy figyelmüket összpontosítsák, technikai tudásukat aktivizálják,

- képeket készítenek festéssel, rajzolással, karcolással, nyomathagyással, ragasztással, tépéssel, papírhajtogatással,
- felnőtt vezetésével képesek használni újfajta anyagokat, eszközöket: méhviasz, gipsz, textilkréta, textilfesték, aszfalkréta, színezett homok, ujjfesték,
- gyakorolják a népi kismesterségeket: agyagozás, fonás, szövés, tojásfestés, mézeskalácssütés, gyöngyfűzés, csuhézés, méhviasz-gyertyakészítés,
- díszítenek népi motívumokkal, sablon segítségével. Készítenek síkbeli és térbeli alkotásokat egyaránt,
- készítsenek közös munkákat, képeket, kompozíciókat,
- válják az alkotás iránti vágy belső szükségletté,
- finommozgásuk érje el azt a fejlettségi szintet, amely az iskolában lehetővé teszi az írástanulást,
- alakuljon ki egyéni ízlésük,
- segítsenek a csoportszoba dekorációjának elkészítésében és kialakításában,
- az óvodáskor végére legyen fejlett az érzékelésük, szín-, és formaészlelésük, tapintásuk, vizuális memóriájuk, képzeletük, gondolkodásuk, koncentrációs képességük, kreativitásuk, képi kifejező készségük.

8.4.Verselés, mesélés

A tevékenység tartalma

A befogadás első pillanatától az iskolába lépésig nap mint nap a vers és a mese világa veszi körül a gyermekeket az óvodánkban. Ez érzelmi egyensúlyukat és biztonságérzetüket megalapozva fejti ki fejlesztő, élménynyújtó és örömszerző hatását a számukra. Az irodalmi nevelés a gyermekek világkép alakításának alapját képezi, segít helyes megközelítést szerezni, tanulni, feldolgozni, elengedni. A gyermeki szorongás oldásának legfőbb módszere és eszköze, a belső képalakítás támogatója. Egyaránt alkalmas minden személyiségtípus megnyitására és fejlesztésére. Az irodalmi nevelés a gyermek számára olyan öröm forrása, amely nap mint nap esztétikai élményhez juttatja.

Az óvodapedagógus szerepe

- olyan élmény biztosítása, amely a gyermeket az irodalmi alkotások hallgatójává és befogadójává teszi,
- személyiségfejlesztés (fantázia és kreativitás fejlesztése, biztonság és közösségi érzés erősítése, önbecsülés érzésének helyes mederbe terelése, szorongás-, gátlás feloldása),
- szókincsgyarapítás (a gyermek passzív és aktív szókincsének bővítése),
- nyelvi képességek, készségek fejlesztése (a kiejtés, a nyelv ritmusának és dallamának utánnézéssel történő elsajátítása),
- a gyermek környezetének, /az őt körülvevő világ/ megismertetése,
- a tehetséggondozás folyamatos biztosítása,
- differenciálás.

Az óvodában az irodalmi nevelés anyaga a következő forrásokból táplálkozik:

- népi mondókák (lovagoltatók, vigasztalók, kiszámolókat, höcöggetők, simogatók, táncoltatók, tapsoltatók, csúfolók, ujj számolókat, ujj játék),
- versek, verses mesék,
- mesék (magyar-, és külföldi népek meséi, műmesék),
- képeskönyvek, leporellók,
- ismeretterjesztő könyvek.

Versek és mondókák

A versek és mondókák kiválasztásánál alkalmazkodni kell az életkori és egyéni sajátosságokhoz egyaránt. A hároméves gyermekeknél a versek és mondókák ritmusa, a nyelv zenéje, dallama, a mozgással kísért mozdulatok a meghatározóak és a felnőtthöz való érzelmi kötődés segíti az elsajátítást.

A 4-5-6 éves korosztály számára fokozatosan növekszik a tartalom jelentősége.

A 6-7 éves gyermekeknél a szójátékok és nyelvi humor is kiemelt szerepet kap.

A komplexitás fontos, a kiválasztott irodalmi anyag kapcsolódik a külső világ tevékeny megismerésének adott témaköreihez.

Mese

A mesék kiválasztásánál a következő pedagógiai és pszichológiai szempontokat kell figyelembe vennünk:

- a mesék tartalma és szerkezete feleljen meg az adott korcsoport életkori sajátosságainak,
- az életkornak megfelelő állatmesék, tündérmesék képezik a kiválasztott anyag nagy részét, ijesztő és megtévesztő meséket nem mesélünk a gyermekeknek,
- a szereplőket egyszerűen jellemezzük.

3-4 éveseknek: az életkornak megfelelően először egyszerű, egy szálon futó cselekménnyel bíró meséket mondunk, kevés szereplővel, egyszerű eseménnyel (láncmesék, rövid állatmesék)

4-5 éveseknek olyan mesét, amelyben a szereplők és események egyszerűek, de már több helyszín van (verses mesék, tan-és találós mesék).

5-7 éves gyermekeknek már bonyolultabb cselekménnyel bíró mesét is mondhatunk, olyat, ahol több szálon futnak az események és egymásba fonódnak (tündérmesék, csalimesék, folytatásos mesék, elbeszélések).

Képeskönyvek

Az óvodai csoportszobában a gyermekek számára folyamatosan elérhetőek a képeskönyvek. Ezek összeállításánál figyelni kell a differenciálásra.

A gyerekek a képeskönyvek használatával megismerhetik a mesék világát, bővül szókincsük, fejlődik képzeletük.

Megtanulják a könyveket értékként kezelni és vigyázni rájuk. Közben az olvasói kultúra alapjait fektetjük le a nyomtatott irodalom megőrzésével, és a szeretetteljes örömpillanatok által, amit a gyerekek és az óvodapedagógus együtt élnek át.

A fejlődés várható mutatói óvodáskor végére

- alakuljon ki a gyermekekben az igény az irodalmi alkotások iránt,
- legyenek képesek legalább 16 mondókát, 20 verset önállóan elmondani,
- emlékezzenek néhány – a mesékben elhangzott – szófordulatra, melyeket játékidőben ismétlegessenek vagy memorizáljanak mesedramatizáláshoz. Ismerjenek meg legalább 30 mesét és néhány folytatásos mesét, elbeszélést,
- a gyermekek szemléltetőeszközök és bábok segítségével adjanak elő egyszerű meséket,
- ismerjék a könyvtár intézményét: célját és hasznát.

- ismerkedjenek irodalmi alkotások különböző feldolgozásaival /bábszínház, színpadi előadás/

8.5.Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A magyar zenei nevelés szilárd alapja a közös éneklés, mely hordozza és gazdagítja az anyanyelvi örökségünket is. Dalaink ritmusa, lüktetése, szövege motivál a különböző mozgásokra, cselekvésekre, utánzásra, a játékosságra.

Célunk az éneklés, az énekes játékok, valamint környezetünk valamennyi érdekes és kevésbé érdekes természetes hangjának megismertetése és megszerettetése – a gyermekek zenei játékos alkotókedvének hallás- és ritmusérzékének, mozgáskultúrájának fejlesztése. Közös énekléssel a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, zenei képességük erősítése, népi hagyományok megismertetése, zenei ízlésüknek és esztétikai fogékonyságuknak fejlesztése. A mindennapok része legyen az ének, az énekes játékok, zenehallgatás.

A tevékenység tartalma

- a gyermekek egyéni és életkori sajátosságainak megfelelő tartalmú, hangterjedelmű és mennyiségi dalanyag, dalos játék és gyermektánc kiválasztása,
- a gyermekek érdeklődésére, mozgásszeretetére épített zenei képességeik fejlesztése,
- a külső világ tevékeny megismerésének tartalmához kapcsolódó zenehallgatási anyag kiválasztása és változatos módon /hangszerrel, IKT eszközzel, élő előadással/ történő átadása.

A zenei készségek a következők:

- éneklési készség,
- hallásfejlesztés,
- ritmusérzék fejlesztés,
- mozgás, térforma,
- ütőhangszerek,
- zenei formaérzék,
- zenei alkotókedv.

Az óvónő szerepe

Az óvodába lépés pillanatától az óvónő lehetővé teszi, hogy a gyermekek örömmel, bátran, saját kedvükre énekeljenek, akár kitalált szövegeket is. Dúdoljanak dallamokat, dallamrészeket.

A zenei nevelésünk nem csupán kezdeményezésekre, ill. foglalkozásra korlátozódik, hanem a napi tevékenységekre is kiterjed, magába foglalja a zörejeket, zenei hangokat és a természetből jövő állandó hangokat is.

Az óvónő a spontán éneklést akár a csoportszobában, akár a szabadban segítse elő. Bátorítással növelje a gyermekek önbizalmát, differenciált értékelésével segítse elő zenei képességeik kibontakoztatását.

Az óvodapedagógus énekhangja, hangszeres játéka, klasszikus és népzenei művek egyaránt kielégítik a gyermekek zenehallgatási vágyát. Az IKT eszközök alkalmazása gazdagítja az óvónő zenei nevelésének eszköztárát. A zenei nevelés szervezeti formája lehet: frontális, mikro-csoportos, és egyéni. A dalok, mondókák tanulásával inkább a minőségre, mint a mennyiségre törekedjünk. (tisztaság, szövegejtés, ritmika stb.) Természetesen a csoport adottságaihoz is igazodnunk kell. A különböző zenei képességek fejlesztésével kapcsolatos feladatokat fokozatosan kell egymásra építeni, gyakorolni. Lényeg a belsővé válás, a magabiztos alkalmazás.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- szeretnek énekelni, énekes játékokban részt venni, önállóan kezdeményezni,
- ismerik, megkülönböztetik és alkalmazni is tudják ének, taps, beszéd során a következő fogalompárokat: magas-mély, halk-hangos, gyors-lassú,
- felismerik a dallamot dúdolásról, hangszerről, sajátos motívumokról,
- képesek dallambújtatásra, több motívumon keresztül,
- hangszínek finom eltérésének megkülönböztetésére képesek, zörejen, beszédhangon egyaránt,

- ismerkednek eredetiben néhány hangszer hangjával, megszólaltatási módjával, ütőhangszereket használnak,
- megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától,
- jól ismert mondókákat, dalokat jellegzetes ritmusuk alapján felismerik, szöveges ritmusmotívumokat visszatapsolnak,
- egyöntetűen körbejárnak, szép testtartással, kézfogással, az egyszerű játékos táncos mozdulatokat szépen megformálják, térformákat alakítanak ki,
- próbálkoznak énekes dallamrögtönzéssel,
- a bemutatott élőzenét figyelmesen hallgatják.

8.6.Mozgás,testnevelés

Célunk

- a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a rendszeres mozgás megszerettetése, mozgáskedv fenntartása, harmonikus mozgásuk és testi képességeik, fizikai erőnlétük játékos formában történő fejlesztése,
- az egyéni képességek kibontakoztatása és fejlesztése a mozgásélmény sokirányú megtapasztalásával,
- az összerendezett mozgás kialakításának elősegítése, az alkalmazkodó-tájékozódó képesség és akarati tulajdonságok fejlesztése,
- a sokszínű változatos és örömteli biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal biztosítani a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező hatásait egymásra,
- rendszeres mozgással egy egészséges életvitel kialakítása.

Feladatunk

- fő feladatunk az elemi mozgások fejlesztése, majd ezekre alapozva különböző szintű bonyolult mozgáskészségek kialakítása,
- a mozgás feltételinek biztosítása a szabad játékban, a kötött testnevelési foglalkozásokon, illetve a nagycsoportosok számára biztosított külön mozgásos tevékenységek során,
- mindennapos szervezett és szabad mozgás,

- a konkrét fejlesztést szolgáló testnevelés foglalkozás,
- játékidőben történő mozgásfejlesztés,
- a mozgásos játékoknál, a mozgásos feladatoknál figyelembe vesszük a csoportok fejlettségét, összetételét, egyéni képességek szintjét,
- különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének differenciált kielégítése érdekében,
- a mozgásfejlődés és kapcsolódó értelmi, szociális készségek fejlesztése,
- mozgástapasztalatok bővítése sok gyakorlással, a mozgáskészség alakítása,
- motoros képességek fejlesztése: kondicionális képességek – erő, gyorsaság, állóképesség,
- koordinációs képességek – egyensúlyérzék, kinezetikus differenciáló képesség, mozgékonyaság, hajlékonyaság képessége,
- a nagymozgások, szem-kéz-láb koordináció, egyensúlyérzék, finommozgás fejlesztése. a testséma, valamint a testrészek megismerése.

A tevékenység tartalma

Testnevelés foglalkozás

A foglalkozás felépítése:

- I. Bevezető rész:
 - a. Játékba ágyazott járások, járásgyakorlatok
 - b. Futások, futójátékok
 - c. Gimnasztika: elemei előkészíthetik a főgyakorlat mozgásanyagát

II. Fő rész:

Az óvodai testnevelési mozgásanyaga:

- járás, átlépés,
- futások,
- csúszás, kúszás, mászás,,
- bújás
- ugrások (ugrás előkészítés, támaszugrás, mélyugrás, célba ugrás, felfelé történő ugrás),

- függés,
- hossz tengely körüli gurulás, guruló átfordulás,
- egyensúly gyakorlatok,
- léglabda gyakorlatok,
- szem-kéz koordinációs gyakorlatok eszközhasználattal,
- dobások.

III. Befejező rész:

- a. Játék
- b. Légzőgyakorlatok

Az óvónő szerepe

Az életkornak és korcsoportnak megfelelően úgy állítjuk össze a mozgás anyagot, hogy a feladatokat szívesen, örömmel végezzék a gyerekek. Fontos szempont a foglalkozások szervezésénél, hogy a gyerekek folyamatosan mozogjanak, minimális várakozási idővel.

A foglalkozásokon főként a kondicionális és a koordinációs képességek, a testséma, az oldaliság fejlesztését segítő mozgásos játékokat, mozgásokat részesítjük előnyben. A tornaszobában, illetve a szabadban is végezzük ezeket a szervezett mozgásos játékokat, mozgásokat. Figyelembe vesszük a fokozatosság elvét. Az egyéni képességek figyelembevételével differenciálunk.

A feladatok végrehajtásánál nem az az elsődleges, hogy a gyerekek tökéletesen kivitelezett gyakorlatokat mutassanak be, hanem olyan készség és képesség birtokába jussanak, mely egyre inkább alkalmassá teszi őket a pontos feladatok elvégzésére. A testnevelés foglalkozásokon gyakran használunk kézi szereket. Ezek az eszközök fejlesztik a finommotorikát, és motivációs lehetőséget biztosítanak.

Egyszerűen magyarázzuk el a feladatokat, óvónői, vagy később gyermek bemutatása által tesszük egyértelművé a műveletet, szemléletessé a mozgásokat, a játék módját, a szabályokat. A mozgástevékenységek során elengedhetetlen szempont a balesetek megelőzését szolgáló szabályok betartása.

A mozgásfejlesztő program és a testséma fejlesztés valamennyi feladata beépíthető a testnevelés foglalkozásokba.

Az észlelés területéről a következő feladatok beépítésére van lehetőség:

- alaklítás, formaállandóság fejlesztése (formaalakítás mozgással, különböző alakzatok végig mozgása, körbe mozgása),
- kinezetikus mozgásészlelés fejlesztése: behunyt szemmel bizonyos mozgások végzése, feszültség és elernyedés érzékeltetése,
- térészlelés fejlesztése: alapvető térirányok megismerése, saját testének közvetítésével.

A verbális fejlesztő programból a testrészek, helyzetek, mozgások, téri irányok pontos és gyakori megnevezésére van mód.

Kisebb gyerekeknél, 3-4 éveseknél a testnevelés anyaga a természetes mozgásokat tartalmazza, ezért ennél a korosztálynál a nagymozgások fejlesztése kiemelt feladat. Ebben a korban tökéletesedik tovább a járás, finomodik a futás. Fontosnak tartjuk a testséma fejlesztését, a testrészek megismerését, hogy a gyermeknek önmagáról egyre pontosabb információi legyenek, mely elengedhetetlenül szükséges az „énkép” kialakulásához. A testnevelési foglalkozásokon a legtermészetesebb módon ismerkedhet testrésszel és azok funkcióival. A testrészek mozgatásával, megérintésével, behatárolásával és megnevezése közben szerzett tapasztalatokkal teljesedik ki a gyermekek „test térképe”.

Jól alkalmazható a testséma fejlesztő programból:

- a testrészek ismeretét célzó gyakorlatok,
- a tárgyakhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása,
- a test személyi zónájának alakítása

Megismerkednek különböző járás, futás, ugrás, támasz, egyensúly gyakorlatokkal. Megismertetjük őket a labdával, mint kézi szerrel, annak tulajdonságaival, s a vele végezhető játékos mozgásokkal. Fontosak a szem-kéz, szem-láb koordinációs gyakorlatok (labdajátékok, járások, futások).

A nagyobbaknál, 5-6-7 éveseknél törekszünk a nagymozgások egyre pontosabb végeztetésére. Ennél a korosztálynál nagy hangsúlyt fektetünk finom mozgás fejlesztésére. Ez igen lényeges fejlesztési terület, mivel a finom mozgás összerendezettsége az írás előkészítés elengedhetetlen feltétele. Testnevelés foglalkozásokon ezt természetes módon a kézi szerek különböző fogásmódjával gyakoroljuk. Lehetőség nyílik továbbá a keresztcsatornák fejlesztésére is.

A nagymozgások bővülnek a különböző ugrásokkal, guruló átfordulással, pontosabb szem-kéz, szem-láb koordinációt igénylő gyakorlatokkal, felugrásokkal, célba dobással. A gyerekek

elsajátítják a biztonságos mozgáshoz szükséges szabályokat (baleset megelőzés), megtanulnak egymáshoz alkalmazkodni, tapasztalatokat gyűjtenek.

A játék során versenyjátékokat is játszunk, amelyekkel közösségi magatartásukat is fejlesztjük és segítjük az egészséges versenyszellem kialakulását, az önfegyelmet a figyelem megerősödését.

Az óvodapedagógus feladata a körülmények, tárgyi és érzelmi szociális feltételek biztosítása.

A mozgás tevékenység helye a tornaterem, vagy az udvar. A pedagógus feladata a helyelőkészítése és a gyerekek érzelmi ráhangolása. csoport hagyományai és az ismétlődések támogatják a gyermekek biztonságérzetének megszilárdítását és ezáltal a felszabadult mozgás feltételeinek megteremtését. A pedagógus feladata, hogy az éves tervezést a Pedagógiai programban meghatározott anyagok életkornak megfelelő felhasználásával készítse el.

Játékidőben történő mozgásfejlesztés

A játék során, a csoportszobában és a szabadban egyaránt igyekszünk megfelelő helyet, időt, eszközt, élményt biztosítani a mozgásra, a mozgásos játékok játszására, gyakorlására.

A csoportszobai játékok alkalmával is lehetőség nyílik a finommotorika fejlesztésére (rajzolás, festés, gyurmázás, gyöngyfüzés, hajtogatás, vágás, puzzle, stb.). Ezek gyakorlására a nap folyamán lehetőséget biztosítunk.

Az udvarunk és játszókertünk is sok edzési lehetőséget kínál a gyerekeknek. A stabilan rögzített kültéri fejlesztő játékok változatos tevékenységet biztosítanak. Ezeken a szereken önállóan gyakorolhatják a mozgásokat, (függés, egyensúlyozás, mászás, lengés, stb.).

Egyéni képességeik szerint hagyjuk kísérletezni a gyerekeket állandó felügyelet mellett.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén

- a gyerekek szeretnek mozogni,
- a gyerekek nagymozgása, finom mozgása, egyensúlyérzékelése, összerendezett harmonikus mozgása kialakul,
- betartják a szabályokat, kialakul egészséges versenyszellemük,
- önfegyelmük, figyelmük megerősödik, képesek lesznek a kudarc elviselésére,
- tudnak környezetükben tájékozódni.

Az óvodai testnevelési mozgásanyagban a természetes mozgások dominálnak, amit a gyerek ösztöne diktál pl.: kúszás, csúszás, mászás, egyensúlyozás. Ugyanis ezzel a törzs mindkét oldalát egyformán foglalkoztatjuk, melyek nélkülözhetetlenek a test izomcsoportjainak arányos fejlődéséhez, valamint a keresztcsatornák harmonikus működéséhez. Fontos, hogy általunk szerepet kapjon a prevencióval bíró egyensúlyozó és természetes mozgásokra alapuló gyakorlat sorozatok összeállítása.

9. Munkaközösségek /Így tedd rá

Intézményünkben hat munkaközösség működik:

- Hangadók /zenei munkaközösség/,
- Mesetár /irodalmi munkaközösség/,
- Ákom-bákom /vizuális munkaközösség/,
- Futrinka /testnevelés munkaközösség/,
- Tengelic és Zöldike tánccsoport, /néptánc munkaközösség/,
- Gyurgyalag /környezet munkaközösség/,

Feladatuk szerteágazó:

- a munkatervben tervezett programok szervezése, lebonyolítása,
- részvétel a szakmai ellenőrzésekben,
- szakmai anyagok összeállítása,
- értékelési szempontok kidolgozása.

A munkaközösségi rendszer lehetőséget biztosít a tanulásra, folyamatos fejlődésre, innovációra, részvételre a tervezésben, lebonyolításban, értékelésben és módosítások létrehozásában.

A feladatelosztás, az együttműködés a munkaközösségek között teszi lehetővé az egyenletes terhelés és az átjárhatóság megvalósítását.

A munkaközösségek kiválasztása a kollégák egyéni döntése, a munkaközösség vezetőjét az intézményvezető nevezi ki a kollégák véleményének figyelembevételével.

10. Intézményünk sajátosságai, hagyományai, jógyakorlataink

Az intézményünk szakmaiságát és értékrendjét a pedagógiai programunk és hitvallásunk határozza meg, hagyományaink, jógyakorlataink adják hozzá az ízt és az egyediséget.

Innovatív szemléletünkéből adódik, hogy olyan programjaink, rendezvényeink vannak, aminek kidolgozása saját szellemi termékünk, fejlesztése pedig az hosszú évekre visszanyúló tudatos tervezés és értékelés eredménye.

A nevelési év időrendiségét kötve hagyományaink, jógyakorlataink a következő programokban jelennek meg:

1. Állatok Világnapja: Évente változó játékos tevékenységgel hívjuk fel a figyelmet az állatokra, védelmükre, gondozásukra.

2. Őszbúcsúztató Korosztályonként differenciáltan szervezett mozgásos, kreatív tevékenység. Ősz anyó elköszön a gyerekektől, játékos feladatokat ad, melynek segítségével rendszerezzük az ősszel kapcsolatos ismereteinket és búcsút veszünk az évszaktól. A megvalósítás a tornateremben két csoportonként történik, táncház zárja.

3. Madárkarácsony A gyerekek készítenek az udvaron elhelyezett óriási adventi koszorúra a madarak számára ehető díszeket.

- 4. Teadélután** Ez egy, a családok számára tervezett adventet nyitó program. Két részből áll. Az első délután csak a szülőket várjuk közös barkácsolásra, ahol adventi koszorút, illetve egyéb karácsonyi díszeket készíthetnek. A másik délutánra a család minden tagját meghívjuk. A csoportszobákban barkácsolás, bábelőadás, vetítés, a tornateremben mozgásos játékok, illetve teaház várja a szülőket és gyermekeket. Utána táncház /magyar, illetve német nemzetiségi táncokkal/, végezetül pedig az udvaron közösen énekszó mellett együtt gyújtjuk meg az első adventi gyertyát.
- 5. Mikulás** Az irodalmi munkaközösség bábelőadást tart a gyerekeknek, majd izgatottan várjuk a Mikulást.
- 6. Karácsony** Az óvónénik karácsonyi koncertet adnak a gyerekeknek az aulában, a nagy karácsonyfa alatt, majd a gyerekek a csoportokban keresik az angyalnyomokat és az ajándékokat.
- 7. Mesehét** Minden csoport feldolgoz egy, az életkorának megfelelő mesét és azt megjeleníti szabadon választott módon. Az alkotásokat kiállítjuk az aulában, ahol teljes közösségünk megcsodálhatja az ötletesebbnél ötletesebb feldolgozásokat.
- 8. Farsang** Egy hetes projekt, minden nap más programmal. Tornateremben ügyességi játékkal, évente más tematika szerint, néptáncosaink által szervezett táncházzal, közös barkácsolással, szomszéd csoportokban közös játékokkal, illetve a jelmezes nappal, tánccal, mulatsággal.
- 9. Nemzetiségi hét** Egy hetes projekt, ahol az óvoda valamennyi csoportja megismerkedhet játékos módon a német nemzetiségi hagyományokkal. Interaktív kiállítás, sütés, kékfestés, barkácsolás, nemzetiségi táncház és egy német nyelvű meseelőadás várja a hét során a gyerekeket.
- 10. Huszár hét** Nemzeti ünnepünk alkalmából a hazafiasságra nevelés szerves részeként március 15-i héten az aulában minden csoport várat épít, csákót, kardot készít, zászlót fest. A nagyok elsétálnak a Petőfi térre és a gyerekek a témához kapcsolódó előadást tekintenek meg.
- 11. Víz Világnapja** A nagyok a Duna partra kirándulnak víz vizsgálat céljából, az óvodába mindenki a témához kapcsolódó dekorációt készít. Az irodalmi munkaközösség bábelőadást tart a gyerekeknek.

12. Húsvét Játékos feladatsor és tojáskereső várja az ovisokat az udvaron. A csoportokban az ünnephez kapcsolódó hagyományokkal ismerkednek, tojást festenek, írókáznak a gyerekek.

13. Föld napja Virágültetéssel, illetve újrahasznosított tárgyakból játék és kiállítás készítésével ünnepelünk. Ilyenkor szervezzük a Garázsvásárt. A szülők az otthonról behozott, megunt tárgyakat árusíthatják egymásnak, a bevétel az Óvoda Alapítványát, ezáltal a gyerekeket támogatja.

14. Anyák napja Minden kisgyermek a csoportjában ünnepli dallal, verssel, közös tánccal, vagy egyéb programmal az anyák napját, így köszöntik az édesanyákat, nagymamákat.

15. Madarak és fák napja Ünnepi díszbe öltöztetjük az ovit, tánc házzal, vagy a témához kapcsolódó mesével, játékkal ünneplünk.

16. Gyereknapi Igazi felhőtlen, csodás programokkal teli nap. Ugrálóvár, arcfestés és színes forgatag várja a gyerekeket ezen a napon az óvodában.

17. Búcsú az ovitól Azok a csoportok, akik az utolsó évüket töltötték együtt az óvodában, az aulában felállított színpadon egy műsorral búcsúznak az óvodától, amire az egész családot meghívják. A műsor végén megkapják a ballagó tarisznyát, ami a búcsút szimbolizálja.

18. Kihívás napja, nyílt napok Ezekre a délelőttökre várjuk a szülőket. Egy kicsit óvodássá válhatnak és a közös játékok által közvetlen betekintést nyerhetnek a gyermekek óvodai életébe. Közben részt veszünk a Challenge day pályázatán, közös mozgással az óvoda udvarán /szülők gyerekek együtt/.

19. Tábor A búcsúzó nagyoknak szervezett egyhetes program. Minden nap 7-16 óráig tart. Indiánokká változunk és motor csónakázunk a Dunán, lovagolunk a Lovardában, bejárjuk a Kápolna-dombi erdőt, indián kiállításra megyünk, illetve a Nemzetiségi Tájházzal ismerkedünk. Minden nap próbákat teljesítenek a gyerekek, hogy az utolsó napra igazi Zöldszíves indiánokká váljanak. A hét során felfedezik lakóhelyük természeti és kulturális értékeit, rengeteg élménnyel gazdagodnak. A Zöld Szívhez kapcsolódó, a három-négy év során megismert értékrend is belsővé válik, elmélyül

20. Ovinyitogató Augusztus végén, ezzel a programmal várjuk a szeptemberben óvodát kezdő kicsiket és szüleiket, egy kis közös játékra, ismerkedésre. Megismerik az óvónéniket,

dadusnéit, a csoportszobát és az udvart. Célunk, az óvodakezdés megkönnyítése a felnőttek és gyermekek számára.

Az év során ezeken a közösségi programokon túl még rengeteg élmény várja a gyermekeket. A közösségi programok anyagi fedezetét pályázatokból, illetve a Fenntartó és az Alapítvány segítségével valósítjuk meg.

11. Tehetséggondozás, felzárkóztatás

A tehetséggondozás és a felzárkóztatás a pedagógus, szakember és a szülő együttműködésével történik. A fejlődés nyomonkövetésében kiscsoporttól megjelennek a gyermek erősségei és fejlesztendő területei. Itt a vizsgálati szempontokon túl a pedagógus tapasztalatai, megfigyelési is nagy szerepet kapnak.

A felzárkóztatáshoz szükség van a szülővel és a szakemberekkel való kommunikációra. A pedagógus dolga a felismerés, tájékoztatás, megfelelő helyre irányítás és az eredmények alapján a csoportban történő fejlesztés, illetve fejlődés támogatás. Amennyiben a gyermek nem igényel gyógypedagógiai fejlesztést, a pedagógus a csoportban megfelelő játékok és eszközök felhasználásával egyénileg, mikrocsoportban, vagy csoportosan biztosítja a fejlődés feltételeit és a folyamatról a szülővel konzultál.

Az óvodában elsősorban tehetségigéretekről beszélhetünk. A gyermekek részképességei sajátos ütemben fejlődnek, ezért feladatunk a kiemelkedő képességek, készségek felismerése, a fejlődés támogatása változatos módszerekkel, eszközökkel, tevékenységekkel.

A gyermekek elsődleges tevékenysége a játék, ezt a tehetséggondozás vonatkozásában sem szabad figyelmen kívül hagyni. Lehetőségeink a játéktevékenység során, az egyéni foglalkoztatásban, a délelőtt és a délután folyamán egyaránt adottak.

A nagycsoportos gyermekek szüleinek lehetőséget biztosítunk arra, hogy egy délutáni csoporton kívüli tevékenységet válasszanak gyermeküknek, figyelembe véve a saját, illetve a tevékenység során a gyermekekkel foglalkozó pedagógus véleményét.

12. Integráció-inklúzív nevelés az óvodában

- Az Alapító Okiratban meghatározottak szerint óvodánk integráló intézmény. Ez azt jelenti, hogy a Szakértői Bizottság által megállapítottak szerint befogadjuk az *(enyhe fokban mozgásszervi, érzékszervi fogyatékos /látás-, hallássérült/, beszéd fogyatékos, a fentiek közül több enyhe fokú fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral/súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartás-szabályzavarral)* küzdő, a többi gyermekkel együtt, integráltan nevelhető gyermekeket.

A megfelelő integráció nagyon hasznos az integrált és a befogadó gyermekek számára egyaránt, mert az elfogadást napi szinten tapasztalják, tanulják, egymástól és egymásról nagyon sok tapasztalatot szereznek. Mivel ezek a gyermekek minden tevékenységben részt vesznek, ezért az inklúzió érvényesülésére törekszünk. Munkánkat gyógypedagógus, pedagógiai asszisztens segíti. A csoport létszámának kialakításánál figyelembe kell venni, hogy ezek a gyermekek számosságban, (2 illetve 3 főnek számítanak) növelik a csoport létszámát.

A sajátos nevelési igényű gyermekek eszközkészlete jól felszerelt, eszköztárunkat az igényeknek megfelelően bővítjük. A gyermekek fejlesztését saját gyógypedagógusunk, illetve logopédusunk látja el.

13. Zöld Szív-Zöld Óvoda

A Zöld Szív mozgalom 1989-ben alakult Pomázon. Óvodánk 2005. óta tagja az egyesületnek. A 2017/2018-as tanévtől 12 csoport pedagógusai nevelnek a Zöld Szív szellemiségében. Az egyesületnek nemcsak a felnőttek, hanem a gyerekek is tagjai.

Célunk:

A Zöld Szív nevelőmozgalom, célja a természet megszerettetése, óvása, a környezet megbecsülése, az egészséges életmód kialakítása és a kultúra ápolása a gyerekek és fiatalok körében. A zöldszívesek vallják, hogy a tudományos módszerek mellett a művészet egyenrangú szerepet játszik a természet megismerésében, megértésében és védelmében. Ezt az egységet igyekeznek átadni az újabb generációknak a természeti nevelés módszereivel.

Az egyesület filozófiája szerint az ember minden élő és élettelen létezővel együtt része a természet egészének, ezért nem lehet célja annak leigázása. A világ megértésében és változatosságának megőrzésére való törekvésben a tudományos megismerés mellett ugyanilyen fontos a művészeti és az érzelmi megközelítés. Ezért minden zöldszíves megmozdulás mögött határozott természet- és nevelésfilozófia áll. E szerint legyen szó mező, erdő védelméről, vagy védenc fa megóvásáról, a cél minden esetben ugyanaz: a résztvevők éljék át az érdek nélküli, önzetlen segítségnyújtás élményét.

Alapelveink a környezeti-, környezetvédelmi nevelésben

- becsüljük és óvjuk a természet értékeit.
- ismerkedünk a vadon élő növényekkel, állatokkal, megtanuljuk tisztelni, és védeni élőhelyeiket,
- védnökség alá veszünk egy természeti értéket: rét, fa, erdőrész, mezőrész, udvarrészt stb.,
- nem szennyezzük az élővizeket,
- becsüljük a tiszta, jó levegőt,
- őrizzük a természet és közvetlen környezetünk tisztaságát,
- növényeket ültetünk és gondozzuk azokat,
- arra törekszünk, hogy tevékenységeinkkel ne zavarjuk a természetet,
- az állatokkal is kíméletesen bánunk. (nem felemeljük, hogy a vendégem legyél, hanem lehajolok hozzád, hogy a vendéged lehessék – elvet követjük),

- soha nem szedünk le ritka, védett növényt. (arra törekszünk, hogy minél több védett fajt megismerjünk),
- a lehetőségeink szerint szelektáljuk a hulladékot,
- elfogadjuk a Zöld Szív ifjúsági természetvédő mozgalom alapelveit és a természetpedagógia célkitűzéseit. Népszerűsítjük azokat a szülők körében is, hiszen az óvoda és a család közösen nevel.

Környezeti nevelésünk több, mint a környezet megismerése.

Feladatok

A gyerektagok fő feladata:

- válasszanak egy környezetükben fellelhető természeti értéket, ezt figyeljék rendszeresen, vegyék védnökségük alá, és óvják meg, ha szükséges. a „védenc” lehet bármi, ami a természet része: patak, rét, erdő, nádas, fa vagy virágok stb.,
- Duna figyelő program: a Duna rendszeres figyelése, állat és növényvilágának megismerése, feltérképezése, egyszerű megfigyelések, kísérletek a Duna vizével,
- az eredményekről számoljanak be a Zöld Szív központjának, ahol értékelik a víz minőségét,
- környezetvédelmi jeles napok megünneplése,
- „Zöld Tündér” rendszeresen meglátogatja a gyerekeket, üzenetet, kérést hoz a növény, állatvilágtól. rendezzenek madárkarácsonyt: folyamatosan etessék télen a madarakat. gondoskodjanak a téli álmat alvó állatokról: bogártanya készítése, katicamelegedők kihelyezése,
- a Zöld Szíves hét próba teljesítése: a próbát a nagycsoportosok indián táborával kötjük össze, sikeres próbázás után megkaphatják a tagsági igazolványt, mely bizonyítja az egyesületi tagságot, és azt, hogy méltók a zöld szíves névre,
- amennyire lehetséges szelektíven gyűjtsék a hulladékot, takarékosan bánjanak a vízzel, világítással, papírral. ismerkedjenek meg a komposztálással, tudatos vásárlói szokásokkal,
- a védenc megismerése és a tereptapasztalatok elősegítik a gyermekek fejlődését, az „öko-szellem” megidézését.

A feladatok megvalósításának lehetőségei korcsoportok szerint:

Kiscsoport:

- szelektív hulladékgyűjtés,
- madáretetés,
- Zöld Tündérrel való kapcsolat,
- érzékenyítés közvetlen környezetünk élőlényei iránt /pókok, bogarak a csoportszobában és udvaron, halak az akváriumban és a tóban, élősarok gondozása a csoportszobában/,
- jeles napok megünneplése életkornak megfelelően.

Középső csoport

- szelektív hulladékgyűjtés,
- madáretetés,
- Zöld Tündérrel való kapcsolat,
- érzékenyítés közvetlen környezetünk élőlényei iránt /pókok, bogarak a csoportszobában és udvaron, halak az akváriumban és a tóban, élősarok gondozása a csoportszobában/,
- jeles napok megünneplése életkornak megfelelően,
- védenc fa meglátogatása a Knézich utca végén.

Eszközök

- nagyítók, távcsövek, mikroszkópok, audiovizuális eszközök, földgömb, térkép,
- gyermekméretű szerszámok,
- képességfejlesztő eszközök, ismeretterjesztő és határozó könyvek, játékok, CD-k, DVD-k, képek, kártyák, diafilmek.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- a gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően:
- alakul a gyermekekben a természethez és a környezethez való pozitív viszony.
- tudatosan bennük, hogy a természetben nincs elhanyagolható, „felesleges” elem.

- úgy gondolkodnak, hogy a „természet részei vagyunk, nem tulajdonosai”. („ne árts, vigyázz rá!”)
- ismernek néhány környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmat és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket: hulladékszelektálás, újrahasznosítás, komposztálás, stb.
- tudják, hogy egészséges, tiszta környezetben az élet minősége javul, míg a szennyezett környezet rontja azt. meglátják az ok – okozati összefüggést az egészség és a környezet minősége között.
- megtanulják a helyes életvitel alapjait, alakulnak az egészséges életmóddal kapcsolatos szokások alapjai.
- képesek a jelenségek egyes részeinek észrevételére vagy globális szemléletére.
- felismerik, kutatják, értelmezik az ok – okozati összefüggéseket.
- emlékeznek jelenségekre, történésekre, élőlényekre, tárgyakra.

14. Gyermekvédelem

Minden kisgyermeknek joga van a törvények adta védelemre, gondozásra és nevelésre, szeretetre és megértésre, gyermeki voltának elismerésére és képességeinek kibontakozására.

A családdal együttműködve, a gyermekek személyiségét tiszteletben tartva törekszünk megelőzni, kiküszöbölni a fejlődésüket hátráltató tényezőket, feltárjuk annak okait, védjük, óvjuk őket a testi, lelki, erkölcsi károsodásoktól, ellensúlyozzuk a veszélyeztető hatásukat.

Óvodánkban a legfontosabb értékek egyike a derűs, szeretetteljes légkör megteremtése, amelyben a felnőttek (óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők, szülők stb.) modellértékű viselkedést és kommunikációt képesek folytatni. Jelen van a tisztelet, a szeretet, az őszinteség, a derű és a megértés. Ebben a légkörben érvényesülhet a gyermekek szabadsága, érzelmi biztonsága, önkéntessége, kíváncsisága, tanulása, a javukat szolgáló korlátok – normák, szabályok – között. Ezáltal formálhatjuk magatartásukat, alakíthatjuk erkölcsi szokásaikat.

Nemcsak a testi szükségletek kielégítését, az önellátó, egészségvédő képességeket bontakoztatjuk ki a gyermekekben, hanem a lelki egészség megóvását, megőrzését is fontos feladatunknak tartjuk.

Kiemelt figyelmet fordítunk az anyanyelvi nevelésre, hiszen anyanyelvünk a legfontosabb értékhozó is. A szép magyar beszéd mellett nonverbális jelzéseink is segítik a megértést, az értékek befogadását. Minden óvodai dolgozó munkaköri kötelessége a rábízott gyermekek védelme, pedagógiai eszközökkel való segítése.

A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett családok segítése, a preventív és empátikus családsegítés óvodánk napi gyakorlatának fontos szegmense. Feladataink a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek problémáinak felismerése, kezelése érdekében:

- hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába járásának elősegítése,
- problémákat okozó tünetek felismerése, szükség esetén szakember keresése;
- hátrányok kompenzálása: tervekészítés, felzárkóztatás,
- a gyermekek rendszeres óvodalátogatásának és hiányzásának figyelemmel követése, szükséges intézkedések megtétele,
- hiánnyal kapcsolatos adatszolgáltatás a jegyző, gyermekvédelem és Oktatási Hivatal felé /HH-HHH/,
- családok szociális helyzetének megfelelően javaslattétel a támogatásokhoz,
- családgondozási munkában való részvétel,
- titoktartási kötelezettség betartása (gyermek adatainak védelme).

Óvodánkban minden óvodapedagógus „jó szemmel” veszi észre a „tehetségcsírák” megjelenését.

Mindig a gyermekek kíváncsiságára építünk, azaz olyan változatos tevékenységeket kínálunk, amelyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetükről. Mindennek alapja a pedagógus műveltsége, szaktudása, hitelessége.

A tehetséggondozás, a felzárkóztatás minden esetben egyénre szabott tervezést, differenciált foglalkozást és nyomon követést (személyiség lap) igényel. Feladatunk a családok felvilágosítása a támogatási lehetőségekről, az ezzel kapcsolatos jogszabályokról /jogok, kötelezettségek/.

Óvodánkban a gyermekvédelmi feladatok intézményi szintjét a gyermekvédelmi felelős látja el. Képviseli a gyermekek érdekeit, szervezi, irányítja, és személyes részvételével elősegíti a gyermeki jogok, érdekek érvényesülését. Ő tartja a kapcsolatot az óvodapedagógusokkal, az óvoda vezetőjével, a szülőkkel, Gyámhatósággal, Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- gyermekvédelmi tevékenység összehangolása az óvónők között,
- éves terv készítése, feladatterv készítése,
- jogszabályváltozások figyelemmel kísérése, kollégák tájékoztatása,
- óvónők felderítő tevékenységének segítése,
- esetmegbeszéléseken való közreműködés,
- javaslattétel segélyezéshez,
- nyilvántartás gyermekvédelmi esetekről (intézkedés, eredmény),
- szülők tájékoztatása a gyermekvédelmi tevékenységről, fogadóóráról, gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézmények hatásköréről,
- hatékony együttműködés a kerületi gyermekvédelmi felelőssel, Gyermekjóléti Szolgálattal, Gyámhatósággal, Nevelési Tanácsadóval, rendőrséggel, szakemberekkel.

Munkáját a tapintat, meggyőzés, megértés, határozottság, következetesség, törvényesség és méltányosság vezérli.

A gyermekbalesetek megelőzése napi feladatunk, ezt minden munkatársunk kiemelt feladatának tartja.

15.Partnerkapcsolatok az óvodában

15.1. Óvoda család kapcsolata

A család a kisgyermeknevelés első színtere, ehhez kapcsolódik a gyermek 3 éves korában az óvoda. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.”

(részlet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjából).

Partnerkapcsolataink közül a legszorosabb élő és mindennapos a szülőkkel való kapcsolat. Minden változik körülöttünk, változnak a családok is, illetve a családban betöltött, vagy felvállalt szerepek is.

Mi felvállaltuk a szülőkkel a jó és építő partneri kapcsolat kialakítását, ehhez azonban a megismerés után fontos a kapcsolat kialakítás és fenntartás módszerit is a változásokhoz igazítva megválasztani.

Ami örök érvényű és semmilyen felgyorsult tempó nem tud változtatni, az a szeretetkapcsolat és a kölcsönös tisztelet. Ha a szülő látja a pedagógus és gyermek közötti szeretetkapcsolatot, akkor kezdődhet a közös munka, melynek alapja az elfogadás és a szakmai tisztelet. Óvodapedagógusként elfogadjuk, hogy minden szülő a legjobbat akarja gyermekének, de elvárásunk, hogy mint gyermekeik pedagógusait, a tiszteletet is megadják számunkra. Ez nagy munka és hosszú folyamat eredménye.

A kapcsolattartás konkrét formái időrendi sorrendben:

- beiratkozásnál betekintés a csoportokba,
- nulladik szülői értekezlet a beiratkozás utáni hónapban,
- játszó délután évkezdés előtt a jövőendő kicsiknek,
- befogadás időszakában közös beszoktatás a szülőkkel,
- évi három szülői értekezlet,
- havi egy fogadó óra,
- szükség esetén családlátogatás,
- közös óvodai programok /teadélután, garázsvásár, anyák napja, évzáró, kihívás napja/,
- közös óvodán kívüli tevékenységek /erdőjárás, városi rendezvények/,
- szülői munkaközösségi tagok megbeszélései,
- gmail levelezőrendszeren keresztüli folyamatos kapcsolattartás minden szülővel az SZMK tagok segítségével.

15.2. Óvoda-bölcsőde

A bölcsődével jó kapcsolatunk van, már a beiratkozás előtt tájékoztatást kapunk a hozzánk érkező hátrányos helyzetű és különleges bánásmódot igénylő kisgyerekekről. Ez azért fontos, mert már a befogadás időszaka alatt sajátos pedagógiai módszereket tudunk alkalmazni

ezekkel a kisgyerekekkel. A közös látogatásokat még szerveznünk kell. Célunk a bölcsődéből óvodába való zökkenőmentes váltás biztosítása.

15.3. Kapcsolat a város óvodáival

A város óvodái jó munkakapcsolatban, a közös értékek és a gyermekek mindenkifelett álló érdekeinek képviselésében szoros egységet képviselünk. Az óvodák vezetőivel, helyetteseivel több megbeszélést is tartunk a tanév folyamán, ezek mindegyike előre vivő, problémamegoldó vagy éppen innovációt előkészítő munka. Az óvodai nevelés értékeit, a gyerekek testi-lelki fejlődését elősegítő környezet biztosítását kiemelt feladatunknak tartjuk. Csoportjaink szívesen látogatják egymást, illetve városunk rendezvényein is többször megmutatjuk óvodásaink ügyességét. A pedagógiai információáramlás, a továbbképzések szervezése, lebonyolítása; részvétel egymás intézmények szakmai rendezvényein, az EU-s pályázatok közös figyelemmel kísérése továbbra is közös feladatunk marad.

15.4. Óvoda-iskola

Az iskolákkal törekszünk a pozitív párbeszéd kialakítására, az évek előrehaladtával folyamatosan javul kapcsolatunk.

Beiskolázási fórumunk kedvelt eseménye a szülőknek, amelyet az óvodák szerveznek a tanköteles korú gyermekek szüleinek, tájékoztató jelleggel. Lehetőséget biztosítunk a tanítónénik részére az óvodai nevelésbe való betekintésre is.

Nagycsoportosaink szívesen ismerkednek az iskola atmoszférájával egy-egy tavaszi óralátogatás során.

15.5. Óvoda-egyház

A hitoktatás hosszú évek óta jelen van az óvodánkban, a szülők hitválasztási lehetősége mindig biztosított. A gyerekek szívesen mennek hitoktatóikkal beszélgetni, énekelni és játszani.

15.6. Szigetszentmiklósi Pedagógiai Szakszolgálat, Nevelési Tanácsadó

A Szakszolgálat, illetve a Nevelési Tanácsadó szakembereivel nagyon jó kapcsolatban vagyunk, hetente két alkalommal az óvodában fejlesztik gyermekeinket. Több esetben

tartottunk esetmegbeszéléseket. Ezek előre vivő és közösen gondolkodó értekezletek, amelyek a gyerekek érdekeit tartják szem előtt.

15.7. Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

Minden évben, esetszámtól függetlenül van módunk találkozni a Szolgálat szakembereivel. Emailen és telefonon is tartjuk a kapcsolatot és a családsegítőkkal közösen is dolgozunk egy-egy család megsegítésén. Évértékelő értekezletükön mindig részt veszünk, ahol a város intézményeinek vezetői és gyermekvédelmi képviselői számolnak be az év történéseiről, nehézségeiről. A megoldásokat mindig közösen keressük.

15.8. Gyermekorvos, Védőnői Szolgálat

Az óvoda gyermekorvosa leginkább a szülőkkel tartja a kapcsolatot, de néha az intézményt is telefonon értesíti egy-egy problémáról.

A védőnőkkel szorosabb kapcsolatot ápolunk, nemcsak az egészségügyi szűréseket végzik, hanem a gyerekek életkörülményeiben való tájékoztatásunkban is segítenek.

Fenntartónk minden évben biztosítja gyermekink számára a látás, hallás, ortopéd szűrővizsgálatokat is.

15.9. Fenntartónk: Dunaharaszti Város Képviselőtestülete

A szülők, családok után az egyik legjelentősebb partnerünk Fenntartónk, hiszen napi működésünk mozgatórugója a Testület és a Polgármesteri Hivatal munkatársainak összehangolt, felelősségteljes munkavégzése. Ehhez elengedhetetlen a jó és napi szintű kapcsolat, amely nemcsak szóban, hanem telefonon, emailen is zökkenőmentes. Kapcsolattartásunkat erősítik a személyes találkozások, megbeszélések, testületi és bizottsági üléseken való vezetői részvételek.

15.10. Német Nemzetiségi Önkormányzat

A Német Nemzetiségi Önkormányzat és vezetősége szintén egyik kiemelt partnerünk, hiszen a nemzetiségi nevelés alapfeladatunk az óvodában. Minőségi kisgyermeknevelést és értékátadó munkát csak jó együttműködéssel, személyi-és tárgyi feltételek biztosításával lehet véghez vinni. Mindezeket nemcsak Fenntartónktól, hanem a Német Nemzetiségi Önkormányzattól is maximális támogatással kapjuk meg minden esetben. Jó kapcsolatunkat

igazolja az is, hogy óvodásaink szinte minden városi-és nemzetiségi rendezvényen nagy sikerrel és szülői támogatással szerepelnek.

15.11. Speciális kapcsolatok

Óvodánk Pedagógiai Programjában és Éves Munkaterveiben is több olyan program szerepel, amelynek színvonalas megvalósításához más partnerek támogatását is igénybe vesszük. Ilyen szereplők városunk magánszemélyei, vállalkozásai, (kisvállalkozások, helyi termelők, szolgáltatók, közművelődési intézmények), velük törekszünk a zökkenőmentes, partneri együttműködésre. Célunk, hogy az óvodánk környékén lévő nagyipari cégeket is bevonjuk óvodánk támogatásába, megismerésébe.

16. Német nemzetiségi nevelés az óvodában

16.1. Kétnyelvű óvodai nevelésünk célja

Pedagógiai programunkat a Nemzetiségi törvény, A nemzeti és etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve, és Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának figyelembevételével készítettük el.

Céljaink

- a német nyelv és kultúra közvetítése a gyermekek életkorának, ill. értelmi fejlettségi szintjének megfelelően,
- a német nemzetiség kulturális javainak és hagyományainak ápolása a gyermekek életkorának megfelelő módon,
- az iskolai nyelvtanulás előkészítése a nyelvi készség megalapozásával, tervszerű kiejtéstanulással, tevékenységközpontú nyelvi közeg kialakításával,
- a gyermek anyanyelvének tiszteletben tartásával kétnyelvű identitástudat kialakítása.

16.2. Kétnyelvű óvodai nevelésünk feladata

Nyelvi nevelésünkben kiemelt szerepet kap a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevétele, valamint azok a nyelvi ismeretek, melyekkel az óvodába érkeznek.

Feladataink meghatározásakor az óvodáskor jellemző vonásaira építünk, melyek a következők:

- rugalmas hangképző szerv, mely lehetővé teszi a német nyelv kiejtésének elsajátítását, a nyelv zeneiségének és fonetikai sajátosságának visszaadását,
- a gyermekek gátlásoktól mentes utánzóképesége, melynek segítségével különböző beszédhelyzetekben a modellt, azaz az óvónőt követik,
- a kíváncsiság, amely a gyermeket önmaga kipróbálására és tapasztalatok szerzésére ösztönzi,
- a cselekvés iránti vágy, ami az óvónő-gyermek kapcsolatában is megnyilvánul.

Feladataink:

- a gyermekek alapvető szükségleteinek, úgy, mint összetartozás és szeretet szükségletének kielégítése, az egyéni bánásmódnak nap mint nap fontos szerepe van, ez a gyermek védelem, biztonságérzetét elégíti ki,
- a gyermekkel szoros, közvetlen, érzelem-gazdag kapcsolat kialakítása, amely a gyermekek biztonságérzetét erősíti mégolyan beszédhelyzetek kialakítása, melyeket egyértelmű mimikával és gesztusokkal kísérünk,
- az aktív, produktív beszéd fejlesztése és a gyermekek beszédképességének kialakítása,
- olyan aktív és bővebb passzív szókinccs kialakítása, amelynek segítségével a gyermekek bizonyos kommunikációs helyzetekben biztonságban érzik magukat,
- az oktatási év kezdetétől fokozatosan olyan nyelvi feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek bevezetése, melyeket nap mint nap rendszeresen ismételünk és bővítünk, ez a rendszeres gyakorlás és ismétlés megerősíti a gyermekek biztonságérzetét, ami a német nyelv sikeres elsajátításához vezet,
- a két nyelv keveredésének elkerülése végett feladatunk a különböző helyzetekben a megfelelő nyelv alkalmazása,
- kiemelt feladatunk a német nemzetiségi hagyományok, szokások és kulturális javak ápolása, az óvoda kornak megfelelően kiválasztott szokások megismertetése által a gyermekek identitása pozitív irányba fejlődik, ami a közösségi érzést erősíti,
- kétnyelvű csoportjainkban olyan légkört alakítunk ki, melyben a spontán önkéntelen tanulás különböző játéktevékenységeken keresztül valósul meg, a német nyelvvel a gyermekek különböző szituációkban, cselekvéses formában ismerkednek meg, a hallás

utáni nyelvelsajátítás sokoldalú, változatos kezdeményezések és foglalkozások keretén belül történik, a nap folyamán minden lehetőséget kihasználunk a német nyelv alkalmazására.

16.3. Kétnyelvű óvodánk hagyományai

Óvodánk Dunaharaszttiban található, ahol a XVII. sz. óta él német lakosság. Napjainkban többnyire csak a nagyszülők beszélnek a kisebbség nyelvét. Az óvodánkba érkező gyerekek nagy része nem ismeri a német nemzetiségi nyelvet és a néphagyományokat. Ebből adódóan feladatunk a szokások felélesztése, ill. a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő módon történő megismertetése. Óvodánkban a hagyományokhoz kapcsolódó témák feldolgozása az ünnepek köré csoportosítva történik.

Ünnepeink és hagyományaink a következők:

Ősz:

Szüret
Márton nap

Tél:

Borbála nap
Mikulás
Luca nap
Advent
Karácsony
Farsang
Nemzetiségi hét

Tavaszi:

Húsvét

A hagyományokat különböző kezdeményezéseken dalok, mondókák, egyszerű táncok segítségével elevenítjük fel és ápoljuk.

16.4. Kétnyelvű óvodánk nyelvi neveléséhez kapcsolódó tevékenységi formák

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja meghatározza az alapvető tevékenységi formákat, az óvónő feladatait.

Kétnyelvű csoportjainkban a nyelvi nevelés a következő tevékenységformákban történik.

16.4.1. Játéktevékenység

A játék a gyermek alapvető tevékenysége, melynek segítségével megismeri az őt körülvevő világot. A játék folyamán a gyermek változatos formákban tükrözi belső világát.

A játék a tanulás sajátos formája. A játék során végbemenő tanulás a gyermek számára természetes folyamat. A gyermek kíváncsi, fel akarja fedezni környezetét, a játékot izgalom, élmény utáni vágy és alkotó tevékenység igénye kíséri.

A kötetlen játéknak fontos szerepe van a nyelvi nevelésben, melyhez a következő feladatok tartoznak:

- a játék feltételeinek biztosítása
- a játék szabad, spontán kibontakozásának biztosítása
- a gyermek elismerése, mely további tevékenységre motiválja

Feladatunk irányított játéktevékenységek tervezése is.

Az irányított játéknak hasonlóak a jellemzői, mint a spontán játéktevékenységnek:

- a gyermekek szabadon dönthetnek, hogy részt vesznek e az óvónő által kezdeményezett játékban
- az irányított játék is a gyermekek élményeire, tapasztalataira épül
- az ismétlések a gyermek biztonságérzetét erősítve kiegyensúlyozottsághoz és jó közérzethez vezetnek
- a játék különböző formái a játék komolyságát, a tevékenység örömét fejezik ki
- míg ezeket a játékokat játsszák, a gyerekek spontán tanulási folyamat részeseivé válnak

A kötetlen játék fontos szerepet játszik a gyermekek fejlődésében, de munkánkban a tervezett, irányított játék nyújtja azon lehetőségek gazdag tárházát, melyekkel nyelvi nevelési feladatainkat valósíthatjuk meg.

Az óvodánkban nap mint nap előforduló irányított játéktevékenységek formái:

- gyakorlójáték
- szerepjáték, dramatizálás, bábozás
- körjátékok
- mozgásos játékok
- szabályjátékok

A gyakorlójátékokat (cirógató, lovagoltató, ügyességi játékok, érzékszervi és gondolkodást fejlesztő játékok) a nap folyamán egy-egy gyermekkel bármikor tudjuk gyakorolni. Az állandó ismétlések segítségével a gyermekek gyorsan elsajátítják ezeket a játékokat. A játékok során lehetőség nyílik az óvónő tiszta kiejtésének utánzására, így érzelmileg is közelebb kerülnek a német nyelvhez. Ezen játékok által a gyermekeknek nemcsak a passzív, hanem aktív szókincse is bővül.

A szerepjátékokban a mesékből ismert párbeszéddek, mondatmodellek jelennek meg változatos formákban.

A kör-és mozgásos játékok a gyermekek szociális fejlődésében kiemelkedő szerepet kapnak. Az ismétlések erősítik a gyermek biztonságérzetét, mely a kétnyelvű közeg alapvető feltétele. A körjátékok segítségével a gyermekek a német nemzetiség hagyományait, szokásait megismerik, ápolják.

A nyelvi nevelés szempontjából óvodánkban a szabályjátékoknak nagyon fontos szerepe van.

A leggyakrabban előforduló szabályjátékok a következők:

- memória
- lottó
- dominó
- társasjátékok

A szabályjátékok lehetőséget nyújtanak arra, hogy a gyermekekkel az év folyamán tervezett témaköröket ismételjük, gyakoroljuk.

A fejlődés várható mutatói óvodáskor végére

- a gyermekek játékában a szabály és szerepjáték domináljon,
- legyenek képesek kitartóan, elmélyülten játszani,
- tartsák be a szabályokat, gazdagítsák játékukat önálló ötletekkel, vonják be társaikat is játékukba,
- önállóan, igényeik szerint válasszanak játéktevékenységet maguknak.

Irodalmi nevelés

Az irodalmi nevelés a gyermek számára olyan öröm forrása, amely nap mint nap esztétikai élményhez juttatja.

Céljaink

- a hagyomány ápolása,
- a kétnyelvű identitástudat kialakítása

Feladataink

- olyan élmény biztosítása, amely a gyermeket az irodalmi alkotások hallgatójává és befogadójává teszi,
- személyiségfejlesztés (fantázia és kreativitás fejlesztése, biztonság és közösségi érzés erősítése),
- szókincsgyarártás (a gyermek passzív és aktív szókincsének bővítése),
- nyelvi képességek, készségek fejlesztése (a kiejtés, a nyelv ritmusának és dallamának utánnzással történő elsajátítása),
- a gyermek környezetének, az őt körülvevő világ megismerttetése.

Az irodalom területéről a következő műfajok képzik irodalmi nevelésünk anyagát:

- népi mondókák (lovagoltató, vigasztaló, kiszámoló),
- versek,
- mesék,
- képeskönyvek.

Az irodalmi anyag kiválasztásánál figyelembe kell vennünk a gyermekek értelmi, érzelmi és nyelvi fejlettségi szintjét. Olyan meséket, verseket, mondókákat kell kiválasztanunk, amelyek egyszerű szerkezetűek, könnyen érthetőek és olyan tartalommal rendelkeznek, melyekről a gyermekeknek már vannak tapasztalataik. Az irodalmi alkotások legfontosabb forrása a népköltészet, a vidám, nyelvileg egyszerű, a gyermekekhez közelálló művek.

Versek és mondókák

A verseknek és mondókáknak kiemelkedő szerepük van az irodalmi nevelésben, egyrészt a gyermekek nyelvi fejlődésének szempontjából, másrészt érzelmileg is közelebb viszik őket a német nyelvhez.

A versek és mondókák művészi eszközei (szójáték, alliteráció, hangutánzó szavak, ismétlések, ritmus, fokozás) akkor is hatással vannak az óvodás korú gyermekekre, ha az egyes kifejezéseket nem értik. Mivel a mozgásnak ebben az életkorban nagy szerepe van, ezért ezeket a verseket, mondókákat egyszerű mozdulatokkal kísérjük. A mozgás és szöveg együttes hatása felkelti a gyermek érdeklődését és megkönnyíti az elsajátítást. Célunk a gyermekekben az irodalom iránti igény felkeltése, azé az igényé és érdeklődése, mely a gyermeket a versek és mondókák ismétlésére, gyakorlására ösztönzi.

Mese

A gyermekek szívesen hallgatnak az óvónőtől előszóban olyan mesét, amelyben rejtett vágyaik, kívánságaik teljesülnek. Figyelnünk kell azonban arra, hogy az adott mesét a gyermekek magyarul jól ismerjék. Fontos, hogy a mesét magyarul, majd németül ugyanazon szemléltető eszközök segítségével mutassuk be. A németül előadott mesét lerövidítve mondjuk el, ügyelnünk kell azonban arra, hogy a cselekményük ne változzon meg. A mese bevezető és záróformulája nem maradhat el, mert ezek jelentik a gyermekek számára a biztonságérzetet, ill. segítenek a mesehallgatáshoz szükséges nyugodt légkör kialakításában. A mesékben a párbeszédnek kell dominálnia. A mesét első múltban meséljük, a mondatok szerkezetének egyszerűnek, könnyen érthetőnek kell lenniük.

A mesék kiválasztásánál a következő pedagógiai és pszichológiai szempontokat kell figyelembe vennünk:

A mesék tartalma és szerkezete feleljen meg az adott korcsoport életkori sajátosságainak. Az életkornak megfelelő állatmesék, tündérmesék képezik a kiválasztott anyag nagy részét, ijesztő és megtévesztő meséket nem mesélünk a gyermekeknek, a szereplőket egyszerűen jellemezzük. Az életkornak megfelelően először egyszerű, egy szálon futó cselekménnyel bíró meséket mondunk, kevés szereplővel, egyszerű eseménnyel, majd olyan mesét, amelyben a szereplők és események egyszerűek, de már több helyszín van. Az 5 éves gyermekeknek már bonyolultabb cselekménnyel bíró mesét is mondhatunk, 6-7 éveseknek pedig olyat, ahol több szálon futnak az események és egymásba fonódnak.

Képeskönyvek

A képeskönyvek a gyermekek számára a nap folyamán bármikor elérhetőek. A csoportszobáinkban a könyvek három típusa található meg.

Az első az a képeskönyv, amely szöveg nélküli, és minden lapja más tárgyat, élőlényt ábrázol. A képeskönyvek második fajtája az, amelyben minden képhez egy-egy mondóka, vers tartozik.

A harmadik válfaja pedig a képek segítségével összefüggő történetet mesél el.

Ezek a könyvek nem csak esztétikai élményt nyújtanak az óvodásoknak, hanem felébresztik képzelő erejüket, fejlesztik aktív és passzív szókincsüket, ill. lehetőséget nyújtanak az óvónőnek ezek felmérésére.

A gyermekek kiscsoporttól kezdve megszeretik a könyveket, megismerik használatukat és azáltal, hogy értékeit felismerik, megtanulnak vigyázni rá.

A fejlődés várható mutatói óvodáskor végére

- alakuljon ki a gyermekekben az igény az irodalmi alkotások iránt.
- legyenek képesek néhány mondókát, verset önállóan elmondani.
- emlékezzenek néhány – a mesékben elhangzott – szófordulatra, melyeket játékidőben ismételgessenek.
- a gyermekek szemléltetőeszközök segítségével adjanak elő egyszerű meséket.

16.4.2. Zenei nevelés

A zene a gyermek életének szerves része. A ritmus megragadja és a zenét önkéntelenül is mozgással kíséri. A zenei élményt ugyanúgy, mint a játékot öröm kíséri, amely a gyermeket boldoggá teszi.

Céljaink

Élmény nyújtása, és az egyszerű táncok és dalok segítségével a néphagyomány ápolása, amely a gyermekek kétnyelvű identitástudatát erősíti.

Feladataink

- népdalok,
- körjátékok,
- mondókák,
- népi táncok,
- képességfejlesztő feladatok alkalmazása.

A felsorolt területek anyagának gyakorlásával erősödik a gyermekek biztonságérzete. A kezdeményezések során a gyermekeknek lehetőségük nyílik a mozgásra, szerepek gyakorlására, tevékenységek utánzására, esztétikai élmény szerzésére.

A zenei anyag kiválasztásának kritériumai:

- a fogalmakat először magyarul ismerik meg a gyermekek,
- a körjátékoknak a népi hagyományokon kell alapulniuk, hangkészletüket és ritmusukat tekintve a gyermekek számára könnyen énekelhetőnek kell lenniük, a körjátékokat egyszerű, harmonikus mozdulatokkal kísérik,
- a dalok kiválasztásánál figyelembe vesszük az adott korcsoport életkori sajátosságait. A dallam, a szöveg ennek megfelelő, fontos szempont még a gyermekek nyelvi ismerete.

Körjátékok

A körjátékok olyan mozgásos játékok, melyeket együtt, leggyakrabban körformában játszunk. A gyermekek tapasztalatain alapuló témák közelebb viszik az óvodásokat az őket körülvevő világhoz, gazdagítják fantáziájukat és érzelmeiket. a körjátékok ismétlése, ill. gyakorlása lehetőséget nyújt a tiszta kiejtés sikeres elsajátítására.

A körjátékok a személyiségfejlődés szempontjából fontos pedagógiai funkcióval bírnak. A gyermekek ezeket a játékokat csak csoporttársaikkal együtt játszhatják. A közös élmény fokozza a gyermekek játékkedvét és az együtt játszás igényét ébreszti fel bennük. A gyermekek elfogadják a játékszabályokat, szerepet vállalnak: vezetik a csoportot, egy-egy szerep megformálására választanak egy kisgyermeket vagy saját maguk a kör közepén egy, a dalhoz kapcsolódó cselekménysort adnak elő. ezalatt olyan tulajdonságaik erősödnek, melyek szociális fejlődésük során elengedhetetlenek (koncentráció, fegyelem, önállóság, alkalmazkodás, öntudat). Fejlődik a gyermekek mozgáskoordinációja, reakcióideje, hallása, zenei emlékezete.

A körjátékok gyakorlása során a következő nyelvi nevelési feladatokat oldjuk meg:

- szókincsgyarapítás,
- kiejtés gyakorlása,
- aktív, gátlások nélküli nyelvhasználat a játékok segítségével (szerepcserék, párbeszéd),
- a játék érzelmi hatása által a nyelv megszerettetése.

Képzési feladatok

A zenei nevelés során különböző képzési feladatokat oldunk meg:

- Ritmusérzék fejlesztése

Az egyenletes lüktetést különböző játékos tevékenységek segítségével gyakoroljuk. A gyermekek megkülönböztetik a tempóbeli eltéréseket (lassú-gyors), a dalok, mondókák, ritmusának érzékeltetése, ill. ritmusvisszhang gyakorlása tapsal, hangszerekkel (triangulum, dob, harang), mozgással (dobbantás, kopogás), és a gyermeket körülvevő közvetlen környezet tárgyainak segítségével történik.

- Hallásfejlesztés

A gyermekek felismerik és érzékeltetik a különbséget magas-mély, halk-hangos között. a dallamfelismerés dúdolás, ill. hangszer segítségével történik. A gyermek belső hallása fejlődik (dallambújtatás), a gyermekek megismerik az élő és élettelen környezet hangjait, zörejeit.

A fejlődés várható mutatói óvodáskor végére

- a gyermekek a dalokat tiszta kiejtéssel énekeljék,
- a dalokat tudják önállóan elkezdni, és tudjanak társaikkal együtt énekelni,
- ismerjék fel és érzékeltessék a halk-hangos, magas-mély, lassú-gyors közti különbséget,
- ismerjenek egyszerű tánc lépéseket, körformában és más alakzatban önállóan mozogjanak,
- ismerjenek fel különböző hangszereket és néhány ritmushangszert önállóan is tudjanak használni,
- váljanak képessé a dallambújtatásra.

16.4.3. A külső világ tevékeny megismertetése matematikai tapasztalat

A külső világ tevékeny megismertetése óvodai nevelő munkánk keretét biztosítja. A környezet témái köré gyűjtjük a különböző dalokat, mondókákat, meséket és más tevékenységeket.

Céljaink

- elemi tapasztalatok szerzése,
- a világ jelenségeinek, élő és élettelen környezetüknek megismerése,
- a tapasztalatszerzés során olyan nyelvi közeg kialakítása, melyben a gyerekek aktív és passzív szókincse fokozatosan bővül.

Feladataink

- a gyermekeket folyamatosan motiváljuk,
- feladatunk az érdeklődés folyamatos fenntartása,
- megismertetjük a gyerekeket egyszerű munkafolyamatokkal,
- megtapasztaltatjuk a természet jelenségeit,
- a gyermekek közvetlen és tágabb környezetéből olyan témákat választunk, melyek megfelelnek érdeklődésüknek és életkori sajátosságaiknak,
- figyelembe vesszük az egyes gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és nyelvi fejlettségi szintjét,

- a különböző témákat először magyarul ismertetjük meg a gyerekekkel,
- feladatunk a szülőföld, hagyományok, kultúrkinccs megismertetése és az igény kialakítása mindezek védelmére, ez fejleszti a gyermekek kétnyelvű identitástudatát.

A környezet tevékeny megismertetésének speciális területét képezi a matematikai fogalmak elsajátítása, mely megfigyelések és tevékenységek során történik. A gyermekek gondolkodása fejlődik, mivel a tudatosan irányított megfigyelések és tevékenységek során gondolkodási műveleteket sajátítanak el (csoportosítás, válogatás, hozzárendelés, becslés, mérés, összehasonlítás, különbségek felismerése). A matematikai fogalmak elsajátításával szókincsük is bővül (kicsi-nagy, hosszú-rövid).

A szókincsgyarapítás és beszédkésztség fejlesztése a következő nagy témakörök feldolgozása által történik:

- évszakok- a gyermekek és természet,
- a gyermek közvetlen környezete,
- a gyermek és a tágabb környezet.

Az első témakör az évszakokkal, növényekkel, állatokkal kapcsolatos és az ünnepi előkészületeket foglalja magában.

A második témakör a gyermekek közvetlen környezetét tárgyalja részterületekre bontva:

- óvoda
- család, lakóhely
- táplálkozás
- öltözködés

A harmadik témakör anyagát a gyermekek által megtapasztalható tágabb környezet képezi:

- közlekedés
- séta – Duna-part
- lakóhely megismerése

A fejlődés várható mutatói óvodáskor végére

- a gyermekek ismerjék családjukat, lakcímüket, a családtagok nevét,

- ismerjék az alapvető közlekedési szabályokat, járműveket, melyeket csoportosítani is tudnak,
- ismerjék fel és nevezzék meg a színeket,
- ismerjék jelüket,
- ismerjék az évszakokat, az időjárás jellemző jegyeit,
- nevezzenek meg állatokat, növényeket, zöldségeket, gyümölcsöket,
- a gyerekek tudjanak csoportosítani, hozzárendelni, összehasonlítani, megkülönböztetni,

- a gyermekek értsék az óvodai étellel kapcsolatos mondatokat, a kérdésekre válaszoljanak németül, vagy magyarul.

16.4.4. Mozgásra nevelés

Óvodánkban a mozgásra nevelés nemcsak a különböző sporttevékenységeket jelenti, hanem a gyermekek testi és szellemi fejlődésének biztosítását is.

Céljaink

- a gyermekek mozgásigényének kielégítése,
- különböző mozgásformák megismertetése,
- olyan lehetőségek biztosítása, melyek által a gyermekek kipróbálhatják saját képességeiket, legyőzhetik félelmeiket, feloldhatják gátlásaikat és bizonytalanságukat.

Feladataink

- a tervezett rendszeres testgyakorlások segítségével a gyermekek motorikus képességeinek fejlesztése (erő, reakciógyorsaság, bátorság, kitartás, ügyesség mozgáskoordináció, egyensúlyérzék),
- a gyermekek szempontjából fontos készségek kialakítása (futás, ugrás, szökdelés, mászás, gurulás, húzás, labdafogás, dobás),
- a mozgás lehetőségének biztosítása változatos formákban, különböző helyszíneken.
- különböző tornaszerek megismertetése,
- tervezett és szabad mozgáslehetőségek biztosítása,

- a gyakorlatok és játékok egy nyelven történő vezetése, melyet az óvónő is mozgással kísér.

A különböző évszakokban szabad levegőn történő mozgás része az egészséges életmódra nevelésnek. A szabad levegő történő mozgás során növekedik a gyermekek ellenálló képessége. A változatos, rendszeres gyakorlatok következtében a gyermekekben kialakul a természetes mozgásigény. A sporttevékenységek végzése közben olyan nyelvi közegbe kerül a gyermek, amelyben gátlásai feloldódnak, ez segíti nyelvtanulását.

Óvodánkban a mozgásra nevelés két formája található meg

- a szabadban történő kötetlen mozgás,
- mindennapos testnevelés.

Ezek a formák elősegítik a sikeres nyelvelsajátítást, melyben a mozgásos játékok fontos szerepet kapnak (fogócska, bújócska, versenyjátékok). Az utánzójátékoknak köszönhetően a gyermekek aktív szókincse a mozgás öröme által megerősítve bővül.

A fejlődés várható mutatói óvodáskor végére

- a gyermekek játszanak önállóan mozgásos játékokat,
- mozgásuk válják összerendezetté,
- vegyenek részt szívesen, gátlások nélkül a játéktevékenységekben,
- ismerjék a tornaeszközöket és azok használatát,
- tartásuk be a játékszabályokat,
- tudjanak győzni és veszíteni,
- a korábban megismert gyakorlatokhoz és játékokhoz tartozó utasításokat értsék meg az óvónő bemutatása nélkül,
- szívesen mozogjanak.

16.4.5. Vizuális nevelés

A gyermekekben állandóan él a vágy, környezetük átalakítására, megformálására. A vizuális tevékenységek során élményeiket, tapasztalataikat feldolgozzák és megelevenítik.

Céljaink

- különböző tevékenységek segítségével hagyományok megismertetése, ápolása,
- esztétikai élmény nyújtása, mely feléleszti a gyermekekben a szép iránti fogékonyságot, az alkotás vágyát,
- a környezet esztétikumának felismertetése.

Feladataink

- a tevékenységhez szükséges hely kialakítása,
- nyugodt légkör és elegendő idő biztosítása,
- az új anyagok tulajdonságainak megismertetése úgy, hogy a gyermekek később önállóan is használhassák,
- a fejlesztés menetének megtervezésében figyelembe kell venni az egyes gyermekek fejlettségi szintjét,
- olyan környezet kialakítása, mely a gyermekeket esztétikai élményhez juttatja,
- technikai segítség nyújtása, amely lehetővé teszi az óvodás korú gyermek önkifejezésének megvalósulását, a gyermek fejlettségi szintjét figyelembe véve választjuk meg azt a nyelvet, amelyen a segítségnyújtás történik,
- a tevékenység során a nyelvi nevelés feladatait oldjuk meg, pl. szókincsgyarapítás (minden eszközt németül nevezünk meg, a színeket gyakoroljuk) hagyományápolás (mézeskalácssütés).

A vizuális nevelés területei

- rajzolás, festés,
- gyurmázás, mintázás,
- fűzés, szövés,
- ragasztás, vágás, hajtogatás,
- nyomat készítése.

A tevékenységhez szükséges eszközök a gyermekek számára bármikor elérhetőek a nap folyamán. Az óvodás korú gyermekek ezáltal tapasztalatokat szereznek, a technikai folyamatokat megismerik és önállóan alkalmazzák, variálják.

Az ismétlések és gyakorlások által különböző képességeik fejlődnek

- kreativitás,
- finommozgás,
- figyelem,
- kitartás,
- szociális magatartás,
- gondolkodás,
- szókincs.

A fejlődés várható mutatói óvodáskor végére

- a gyermekek ismerjék a vizuális nevelés különböző technikáit és alkalmazzák azokat szabadon,
- készítsenek közös munkákat, képeket, kompozíciókat,
- válják az alkotás iránti vágy belső szükségletté,
- finommozgásuk érje el azt a fejlettségi szintet, amely az iskolában lehetővé teszi az írástanulást,
- alakuljon ki egyéni ízlésük,
- segítsenek a csoportszoba dekorációjának kialakításában.

17. Deutsche Nationalitätenerziehung im Siebenblumen Kindergarten

17.1.Ziele der zweisprachigen Erziehung in unserem Kindergarten

Unser Program wurde dem Nationalitätengesetz und der Richtlinien der Nationalitäten Erziehung im Kindergarten entsprechend zusammengestellt. Unsere Spracherziehung erfolgt auch im Rahmen des ungarischen „Grunddokuments der Vorschulerziehung“. Daraus folgt, daß die allgemeinen Ziele unseres Nationalitätenkindergartens auch mit dessen Ziele übereinstimmen.

Unsere spezifischen Ziele, die sich aus der eigenen Rolle der Spracherziehung ergeben, sind wie folgt:

- die Vermittlung der Deutschen Sprache und Kultur den Alterseigentümlichkeiten und der individuellen Entwicklungsstufe des Kindes entsprechend,
- die Pflege, der dem Lebensalter geeigneten Kulturgüter und Traditionene der deutschen Nationalität,
- die Vorbereitung der Vorschulkinder auf das Sprach Studium mit einer gezielten, bewußten Ausspracheschulung und mit der Herausbildung von der Sprechfertigkeit in natürlichen Sprechhandlungssituationen,
- die Anbahnung einer zweisprachigen Identität neben akzeptieren und achten der sprachlichen Identität des Kindes.

17.2. Die Aufgaben unserer zweisprachigen Erziehung in unserem Kindergarten

- eine erhebliche Rolle spielt in unserer Spracherziehung die Berücksichtigung der Altersbesonderheiten der Kinder und das Niveau der Sprachkenntnisse von Kindern, mit dem sie in dem Kindergarten angekommen sind,
- wir betrachten die spezifischen Züge des Vorschulalters, wie:
die elastischen Sprachorgane, die es möglich machen, die Aussprache der deutschen Sprache zu erlernen, und die Musikalität der Sprache zu empfinden, die phonetischen Erscheinungen wahrzunehmen,
- die Nachahmungsfähigkeit ohne Hemmungen dem Modell (Kindergärtnerin) in der Kommunikationssituationen zu folgen lernen,
- die Neugierde, die das Kind zum Erproben, zu Erfahrungen sammeln führt,
- das ständige Tätigsein auch in Interaktionen der Kinder mit der Kindergärtnerin,
- unsere Aufgabe ist auch, die Grundbedürfnisse des Kindes, insbesondere das Zugehörigkeits- und Liebesbedürfnis zu befriedigen. Jeden Tag wird jedem Kind

Aufmerksamkeit geschenkt, um in dem Kind Sicherheit und Geborgenheit zu erfüllen,

- wir haben die Aufgabe, mit den Kindern einen engen, unmittelbaren, gefühlsbetonten Kontakt auszubauen, um das Sicherheitsgefühl im Kind zu stärken,
- zu unseren Aufgaben gehört auch, die vollständigen und verständlichen Sprechhandlungssituationen durch ausgeprägte und eindeutige Mimik und Gestik zu sichern,
- unsere Aufgaben sind weiterhin die Förderung des produktiven Sprechens und die Herausbildung der Sprechfertigkeit der Kinder. Die Kinder sollen über einen geringen, aktiven Wortschatz und über einen breiteren passiven Wortschatz, mit dem sie sich in den verschiedensten Kommunikationssituationen sicher fühlen, verfügen,
- vom Beginn des Schuljahres werden sprachliche Übungen in der deutschen Sprache eingeführt, die regelmäßig und tagtäglich verwendet, geübt werden. Dieses Üben und Wiederholen stärkt im Kind das Sicherheitsgefühl und führt zur Erfolg im Spracherwerb,
- unsere Aufgabe ist, die Sprachen der Situation entsprechend zu wechseln, den Gebrauch der Sprachen klar und bewußt zu trennen, um die Sprachvermischungen zu vermeiden,
- eine unserer wichtigsten Aufgaben in der Spracherziehung ist, die Traditionen, Sitten und kulturellen Wertvorstellungen der Nationalität zu pflegen. Durch die Übermittlung des dem Vorschulalter entsprechenden Volksgütes werden die Identität des Kindes positiv gefestigt und die Zusammengehörigkeit gestärkt,
- in unseren zweisprachigen Gruppen wird eine Lernumgebung geschaffen, in der
- das spontane, unbewußte, imitative Lernen mit Hilfe von allem Formen der Spieltätigkeit verwirklicht wird,
- die deutsche Sprache durch situatives und handlungsorientiertes Lernen vermittelt wird,

- das Hörverständnis durch vielseitige Anregungen, Beschäftigungen geschult wird,
- die deutsche Sprache in allen Gelegenheiten im Kindergartenalltag verwendet wird.

17.3. Traditionen unseres zweisprachigen Kindergartens

Unserer Kindergarten befindet sich in Dunaharaszti, wo seit dem 17. Jahrhundert deutsche Bevölkerung lebt. Heutzutage sprechen nur die Großeltern die Sprache der Minderheit. Außer einiger Kinder, die unseren Kindergarten besuchen, kennen die Sprache und Traditionen der Nationalitäten nicht. Deshalb ist unsere Aufgabe, diese Bräuche wieder erleben zu lassen, bekannt zu machen, unter Berücksichtigung die Alterseigentümlichkeiten und Interesse der Vorschulkinder.

In unserem Kindergarten verarbeiten wir die mit den Traditionen zusammenhängenden Themen um Festen gruppierend. Diese Feste und Traditionen sind die folgenden:

Herbst

Weinlese

Martintag

Winter

Barbaratag

Nikolaus

Luzientag

Advent

Weihnachten

Fasching

Nationalitäten-Woche

Frühling

Ostern

Diese Traditionen werden während verschiedener Anregungen durch Lieder, Reimen, einfache Tänze gepflegt.

17.4. Tätigkeitsformen in der Spracherziehung unseres zweisprachigen Kindergartens

Das „Grunddokument der Vorschulerziehung“ legen die Tätigkeitsformen und die dazu gehörenden Aufgaben der Kindrgärtnerin fest.

In der Spracherziehung unserer zweisprachigen Gruppen werden die einzelnen Tätigkeitsformen folgenderweise ergänzt.

17.4.1. Die Spieltätigkeit

Spielen ist eine elementare Lebensäußerung und die dem Kind geeignete Form der Auseinandersetzung mit der Umwelt. Das Kind verwirklicht sich im Spiel auf vielfältige Weise.

Spielen ist eine spezielle Form des Lernens. Spielen als Lernen bedeutet ein spontanes und eigenständiges Tun vom Kind. Das Kind ist neugierig, will die Umwelt entdecken, um ist dabei voller Spannung, Erlebnishunger und Wunsch nach schöpferischer Tätigkeit.

Das Freispiel hat in der Spracherziehung eine erhebliche Rolle und unsere dazu gehörenden Aufgaben sind die folgenden:

- die Bedingungen zum Spiel sichern,
- den Kindern vorschnell keine Anleitungen geben,
- die Kinder in ihrem Spiel anerkennen als Verstärkung und Ansporn zu weiteren Spielaktivitäten.

- unsere Aufgabe ist auch ein gelenktes Spiel zu planen und mit den Kindern durchzuführen.

Das gelenkte Spiel hat fast die selben Merkmale wie das Freispiel:

- die Kinder können sich frei entscheiden, ob sie die Angebote der Kindergärtnerin annehmen,
- die Erfahrungen und Erlebnisse der Kinder werden verarbeitet,
- die Wiederholung der Spiele führt zum Sicherheitsgefühl, zum Wohlfühlen und zur Ausgeglichenheit,
- die verschiedenen Formen des Spiels zeigen den Ernst der spielenden Betätigung, die Freude und Interesse an Tätigsein,
- während dieser Spiele lernen die Kinder spontan, imitativ.

Das Freispiel hat eine wichtige Rolle in der Entwicklung der Kinder, aber in unserer Arbeit ist das gelenkte Spiel erheblicher, weil es solche Möglichkeiten gibt, wodurch unsere erzieherischen Aufgaben gelöst werden.

Die Hauptformen des gelenkten Spieles, die in unserem Kindergarten tagtäglich vorkommen, sind die folgenden:

- Funktionsspiele,
- Rollenspiele, Dramatisierung, Handpuppenspiele,
- Kreisspiele,
- Bewegungsspiele,
- Regelspiele.

Die Funktionsspiele (Fingerspiele, Geschicklichkeitsspiele, Sinnes- und Gedächtnisübungen) können wir mit den einzelnen Kindern tagtäglich üben. Durch die Wiederholung werden diese Spiele schnell erlernt. In diesen Spielen können die Kinder die gut artikulierte Aussprache der Kindergärtnerin nachahmen und dadurch eine positive Einstellung zur Sprache gewinnen. Diese Funktionsspiele erweitern nicht nur den passiven, sondern auch den aktiven Wortschatz der Vorschulkinder.

In dem Rollenspiel kommen die in den Märchen gehörten Satzmodelle, Dialogen vor.

Die Kreis- und Bewegungsspiele haben eine erhebliche Rolle in der sozialen Entwicklung der Kinder. Durch die Wiederholungen wird sich das Sicherheitsgefühl der Kinder gestärkt.

Durch diese Spiele werden die Sitten und Bräuche und Traditionen der deutschen Nationalität bekannt gemacht und gepflegt.

In Hinsicht der Spracherziehung haben in unserem Kindergarten die Regelspiele eine bedeutende Rolle. Die Regelspiele, die bei uns am häufigsten vorkommen, sind die folgenden:

- Memory,
- Lottospiel,
- Domino,
- Gesellschaftsspiele,

Durch diese Regelspiele können wir die verschiedenen Themen, die während der bestimmten Anregungen vorkommen, bearbeiten.

Entwicklungsmerkmale am Ende der Kindergartenerziehung

- in dem Spiel der Kinder dominiert das Rollen- und Regelspiel.,

- die Kinder sind fähig, mit Ausdauer zu spielen, die Normen einzuhalten, Spiele zu ergänzen, anderen im Spiel zu helfen,
- sie sind fähig, frei, aus innerer Motivation ein Spiel zu wählen.

17.4.2. Literarische Erziehung

Literatur bedeutet für die Kinder Freude, wodurch sie tagtäglich ästhetische Erlebnisse bekommen.

Ziele der Literatur sind

- Traditionen zu pflegen,
- zweisprachige Identität anzubahnen.

Die Aufgabe sind die folgenden:

- Erlebnisse sichern, damit die Kinder den literarischen Stoff mit Freude anhören und aufnehmen können,
- Persönlichkeitsentwicklung (die Phantasie und Kreativität wird aufgeregt, Sicherheits- und Zusammengehörigkeitsgefühl wird gestärkt),
- Wortschatzerweiterung (aktiver und passiver Wortschatz der Kinder wird entwickelt),
- Herausbildung von Sprechfertigkeit und Sprachfähigkeit (Aussprache, Rhythmus, Musikalität der Sprache wird durch Nachahmung geübt),
- Die Umwelt bekannt geben.

Die Literatur hat mehrere Gattungen, die den Stoff der Literaturbeschäftigung bilden:

- die Volksreime (Fingerspiele, Kniereiterspiele, Trostreime, Abzählreime, Tischsprüche),
- die Gedichte,
- das Märchen,
- das Bilderbuch.

Bei der Auswahl des literarischen Stoffes wird die intellektuelle emotionale und sprachliche Entwicklungsstufe der Kinder beachtet. Solche Märchen, Reime, usw. sollen ausgewählt werden, die sprachliche Kenntnisse enthalten, die dem Kind bekannt sind. Die wichtigste

Quelle soll die Volksdichtung sein, die Werken, die lustig, humorvoll, sprachlich einfach, unmittelbar, natürlich sind.

Gedichte und Reime

Die Reime und Gedichte haben eine erhebliche Rolle in der Spracherziehung, wodurch die Sprechfertigkeit der Kinder herausgebildet wird, und wodurch die Vorschulkinder eine positive Einstellung zur Sprache gewinnen.

Die künstlerischen Mittel, die für die Gedichte und Reime charakteristisch sind, (Wortspiele, Alliteration, Lautmalerei, Wiederholung, Rhythmus, Steigerung) wirken auf die Kinder, obwohl sie einige Worte nicht verstehen. Da in diesem Lebensalter die Bewegung eine wichtige Rolle hat, deshalb begleiten wir diese kurzen Werke mit verschiedenen Bewegungen, damit die Freude und Interesse der Vorschulkinder gesteigert werden. Unser Ziel ist, den Wunsch der Kinder zu wecken, die Reime und Dichtungen zu wiederholen und einzuüben.

Märchen

Die Kinder hören von der Kindergärtnerin sehr gern Märchen, in denen ihre Wünsche erfüllt werden. Wir sollen aber darauf achten, daß die Kinder die Märchen auf Ungarisch sehr gut kennen sollen. Wir sollen die Märchen mit denselben Veranschaulichungsmaterialien darbieten, die die Kinder während der ungarischen Anregung kennengelernt haben. Die deutschen Märchen sollen abgekürzt werden, ohne daß die Handlung geändert würde. Die Einführungs- und Schlußteile des Märchens dürfen nicht ausbleiben, da sie eine Sicherheit und eine beruhigende Atmosphäre der Kinder bedeuten. Im Märchen sollen pädagogische und psychologische Gesichtspunkte beachtet werden, wie zB.:

Inhalt und Form sollen dem Auffassungsvermögen des Kindes entsprechen. Dem Alter entsprechende Tiermärchen, Feemärchen sollen den größten Teil des Stoffes geben, gespannte Märchen dürfen nicht erzählt werden. Gestalten sollen einfach charakterisiert werden.

Dem Lebensalter entsprechend erzählen wir zuerst gradlinige Märchen mit einfachen Ereignissen, dann Märchen mit wenig Ereignissen, mit wenig handelnden Personen, mit geringem Ortwechsel. Später erzählen wir Märchen mit mehr Ereignissen, mehr handelnden Personen, mit häufiger Ortwechsel. Die für 6-7-jährigen Kinder erzählen wir schon ungradlinige Märchen, in dem die Ereignisse einfach verflochten sind.

Bücher

Die Bücher sind für die Kinder während des ganzen Tages zu erreichen. Im Gruppenzimmer kommen drei Arten der Bücher vor: das reine Bilderbuch, die Bilderbuchgeschichte und Bildgeschichte. Diese Bücher bieten nicht nur ein ästhetisches Erlebnis, sondern sie regen die Phantasie an, erweitern den aktiven und passiven Wortschatz der Kinder und bieten für die Kindergärtnerin Möglichkeit den Wortschatz der Kinder zu kontrollieren.

Die Kinder gewöhnen sich dadurch früh daran, ein Buch zur Hand zu nehmen, und mit den Büchern liebevoll umzugehen.

Entwicklungsmerkmale am Ende der Kindergartenerziehung

- die Kinder sollen innere Bedürfnisse haben, die Gedichte und Märchen zu wiederholen,
- sie sind in der Lage, einige Reime und Gedichte selbständig vorzuführen,
- die Kinder erinnern sich an interessante Redewendungen eines Märchens, die auch in der Spielzeit vorkommen,
- die Kinder dramatisieren einfache Märchen mit Veranschaulichungsmaterialien.

17.4.3. Musikalische Erziehung

Musik ist eine elementare Lebensäußerung der Kinder. Das Kind ist für Rhythmen sehr ausgeschlossen und setzt Musik spontan in Bewegung um. Musik, wie das Spiel ist auch mit Freude verbunden und macht das Kind fröhlich.

Unser Ziel ist

- musikalische Erlebnisse zu sichern und zu vertiefen,
- durch das Pflegen der Volkskultur in Gesang und in einfachen Tänzen die zweisprachige Identität des Kindes anzubahnen.

Die Gattungen und der Stoff der Musikbeschäftigung sind die folgenden:

- Volkslieder,
- Kreisspiele,
- Reime,
- Volkstänze,
- melodische und rhythmische Fähigkeitsaufgaben.

Durch diese musikalischen Stoffe, die vermittelt und eingeübt werden, wird im Kind das Sicherheitsgefühl gestärkt. In den Musikbeschäftigungen können sich die Kinder bewegen, Rolle übernehmen, eine Spieltätigkeit ausüben, ästhetische Erlebnisse haben.

Bei der Auswahl des musikalischen Stoffes sollen die folgenden Kriterien beachtet werden:

- die melodischen und rhythmischen Fähigkeitsaufgaben müssen mit den im „Grunddokument für die Vorschulerziehung“ geschriebenen Aufgaben übereinstimmen (die Begriffe sollen wir zuerst ungarisch einführen),
- die Kreisspiele sollen volkstümliche Spielinhalte leicht zu singende, eingängige Melodien und Rhythmen, einfache, harmonische Bewegungsabläufe haben,
- die Lieder sollen für die einzelnen Altersgruppe dem Tonbestand, dem musikalischen Schwierigkeitsgrad, dem Inhalt des Textes entsprechend unter Berücksichtigung der sprachlichen Kenntnisse der Kinder ausgewählt werden.

Kreisspiele

Die Kreisspiele sind Bewegungsspiele, sie werden zusammen, meistens im Kreisform durchgeführt. Die aus dem Leben gegriffene Thematik der Spiele verbindet die Kinder mit ihrer Umwelt, bereichert ihre Vorstellungen und Gefühle. Die Ausspracheschulung wird mit den Kreisspielen, die von den Kindern gern geübt, wiederholt und gespielt werden, erfolgreich gelöst.

Die Kreisspiele haben eine bedeutende pädagogische Funktion bei der Persönlichkeitsentwicklung. Diese Spiele kann das Kind nur in der Gemeinschaft anderer Kinder spielen. Das gemeinsame Erleben verstärkt die Spielfreude und weckt bei den Kindern das Bedürfnis zum Miteinanderspielen. Die Kinder ordnen sich der Spielregel und den feststehenden Spielverlauf unter. Die Kinder üben eine besondere Rolle aus: sie führen die Reihe an, sie wählen andere Kinder für eine Tätigkeit aus, oder ahmen selbst in der Kreismitte eine Tätigkeit nach. Es wird die Fähigkeit sich zu behaupten, sich unterzuordnen, einzuordnen geübt, starke Konzentration gefördert. Die Koordination, Disziplin, Reaktionsfähigkeit, die Selbständigkeit und Anpassung werden entwickelt. Das Selbstbewußtsein stärkt sich.

Diese Spiele haben eine wichtige Funktion im Üben des Rollenwechsels (Hörer-Sprecher), im Üben der Rolle des Antwortens.

Die Kinder fühlen sich in der Sicherheit durch Wiederholung und haben Mut zum Sprechen.

Bei der musikalischen Erziehung werden auch sprachliche Aufgaben gelöst, wie zB.: Erweiterung des Wortschatzes, die Aussprache wird geschult, eine positive Einstellung zur Sprache wird gewonnen.

Fähigkeitsaufgaben

Während der Musikbeschäftigungen werden die rhythmischen und musikalischen Aufgaben geübt.

Rhythmische Aufgaben:

- das Gleichmaß wird anhand spielerische Tätigkeiten geübt,
- die Kinder unterscheiden das Tempo (langsam-schnell),
- Rhythmuswiedergabe wird durch Klatschen und mit Instrumenten (Treangel, Trommel, Glocken), durch Bewegungen (klopfen, stampfen) und mit verschiedenen, Dinge aus der Umegebung geübt.

Melodische Aufgaben:

- die Kindr sollen den Unterschied zwischen hoch-tief, leise-laut erkennen,
- die Kinder sollen nach einem inneren Motiv, nach Summen, nach Instrumentalspiel Melodie erkennen,
- das innere Gehör der Kinder wird entwickelt (Melodie verstecken),
- die Kinder lernen die verschiedenen Stimmen (Tiere, Menschen), Töne (Klang, Gegenstände, dinge, Verkehrsmittel) und Geräusche (spielen in dem dünnen Laub) unterscheiden.

Entwicklungsmerkmale am Ende der Kindergartenerziehung

- die Kinder sollen die Lieder mit schöner Aussprache singen,
- sie sollen so singen, daß sie selbst mit dem Singen anfangen können,
- sie sollen den Unterschied zwischen dem leisen und lauten Singen erkennen und vorführen,
- die Kinder sollen den Unterschied zwischen hoch und tief erkennen,
- die Kinder sollen einfache Tanzschritte kennen und selbständig verschiedene Formgestaltungen bilden, oder im Kreisform gehen,

- die Kinder sollen verschiedene Instrumente kennen und mit einigen Schlaginstrumenten einfache Rhythmus wiedergeben,
- die Kinder können Melodie verstecken.

17.4.4. Umwelterziehung

Die Umwelterziehung dient als Rahmen der Arbeit in unserem Kindergarten. Um die Themen der Umwelterziehung sammeln wir die verschiedenen Lieder, Reihem, Märchen und andere Tätigkeiten.

Ziele der Umwelterziehung sind

- der Erwerb elementare Erfahrungen,
- die Auseinandersetzung mit Gegenständen, Dingen, Erscheinungen der Welt,
- durch die elementaren Erfahrungen solche Sprachumgebung schaffen, die den aktiven und passiven Wortschatz der Kinder fördert.

Unsere Aufgaben sind die folgenden

- wir sollen die Möglichkeit des eigenen Handels und Erlebens der Kinder sichern,
- es ist wichtig, den Kindern Impulse zu geben, die zur Erforschung und Entdeckung der Umwelt führen,
- alle Gelegenheiten sind zu nützen, den Kindern ermöglichen einfache Arbeitsvorgänge zu verfolgen und die Naturereignisse mitzuerleben,
- wir sollen solche Themen aus der unmittelbaren und weiteren Umgebung der Kinder auswählen, die den Gegebenheiten der Umwelt und den Interessen und Lebensalter der Kinder entsprechen,
- wir haben die Aufgabe, die individuellen Bedürfnisse der einzelnen Kinder zu beachten, ihre kognitiven, sozialen, emotionellen und sprachlichen Fähigkeiten durch geeignete Angebote zu fördern,
- wir haben auch die Aufgabe, die sprachlichen Kenntnisse der Gruppe kennenzulernen, und die verschiedenen Themen der Umwelterziehung auf Ungarisch vorzubereiten,
- unsere Aufgabe ist auch das Heimatsland, die Traditionen, Kulturgüter, Sitten und deren Schutz kennenlernen und erlernen lassen. So wird die zweisprachige Identität der Kinder gestärkt.

Ein spezielles Gebiet der Umwelterziehung bilden die mathematischen Relationen, die während des Beobachtens, während eine Tätigkeit festgelegt werden. Mit der Hilfe dieser Relationen wird die Denkfähigkeit der Kinder herausgebildet und weiterentwickelt. Durch die von der Kindergärtnerin gestellten Aufgaben, durch Beobachtungen und Handeln lernen die Kinder das Sortieren, Ordnen, Zuordnen, Unterscheiden, Vergleichen, Schätzen, Messen. Inzwischen werden die Sprachkenntnisse erweitert (groß-klein, lang-kurz, usw.).

Die Wortschatzerweiterung und die Entwicklung der Sprechfertigkeit werden mit den folgenden Themen verwirklicht:

- Die Jahreszeiten – Kind und Natur,
- Die unmittelbare Umwelt der Kinder,
- Kind in der weiteren Umgebung.

Das erste Thema – Die Jahreszeiten, Kind und Natur – beschäftigt sich mit den Jahreszeiten, Pflanzen und Tieren, mit den angenehmen Vorbereitungen auf die Feste.

Das zweite Thema – Die unmittelbare Umwelt der Kinder – wird in mehreren, den Kindern wichtigen Teilgebieten ihrer Umgebung aufgeteilt, wie:

- Kindergarten,
- Familie, Wohnung,
- Nahrung,
- Bekleidung.

Das dritte Thema – Die weitere Umgebung der Kinder – beschäftigt sich mit solchen Themen, die die Kinder erfahren und kennenlernen können, wie zB.:

- Verkehr,
- Spaziergang – Donau,
- Einrichtungen (Kulturhaus, Bahnhof).

Entwicklungsmerkmale am Ende der Kindergartenerziehung

- die Kinder sollen ihre Familie, den Namen der Mitglieder und Adresse kennen,
- sie kennen die Verkehrsregel, einige Verkehrsmittel und sie können sie gruppieren.

- sSie erkennen und benennen die Farben,
- die Kinder sollen ihre Zeichen kennen,
- die Kinder kennen die Jahreszeiten und die wichtigsten Merkmale des Wetters,
- die Kinder können Tiere (Wild- und Haustiere), Pflanzen, Obst und Gemüse benennen,
- die Kinder können sortieren, ordnen, zuordnen, vergleichen, unterscheiden,
- die Kinder verstehen die mit ihrem Leben zusammenhängenden Sätze und antworten auf die Fragen auf Deutsch oder auf Ungarisch.

17.4.5. Bewegungserziehung

Die Bewegungserziehung bedeutet in unserem Kindergarten nicht nur die verschiedenen Sporttätigkeiten, sondern die Förderung der geistigen und körperlichen Entwicklung der Kinder.

Ziele der Bewegungserziehung sind die folgenden

- wir sollen die motorischen Bedürfnisse der Kinder sichern,
- wir sollen den Kindern verschiedene Bewegungserfahrungen ermöglichen ,
- wir sollen solche Erlebnisse bieten, wodurch die Kinder das eigene Können bei der Überwindung von Ängstlichkeit, Hemmung und Unsicherheit überwinden können.

Unsere Aufgaben sind die folgenden

- durch zielgerichtet durchgeführte Körperübungen werden motorische Eigenschaften (Kraft- und Reaktionsschnelligkeit, Gewandtheit, Ausdauer, Geschicklichkeit, Bewegungsschnelligkeit, die Entwicklung des Koordinationsvermögens des Kindes und Schulung des Gleichgewichtssinnes) gefördert,
- die für die Entwicklung der Kinder wichtige Fertigkeiten (das Laufen, Springen, Hüpfen, Klettern, Rollen, Ziehen, Schieben, Fangen, Werfen) lassen sich herausbilden,
- wir sollen verschiedenen Bewegungsräume anbieten,
- wir sollen unterschiedliche Groß- und Kleingeräte mit den Kindern bekannt machen

- einerseits sollen wir die Möglichkeit der freien, andererseits der gezielten Bewegungen schaffen,
- unsere Aufgabe ist die Übungen und Spiele einsprachig zu leiten und Mitturnen zu begleiten,

Durch Bewegungen an Luft und Sonne, im Wasser und Schnee stärken wir die Gesundheit. Die Kinder sind dabei den unterschiedlichen Witterungsverhältnissen ausgesetzt, ihr Körper lernt sich anpassen und wird widerstandsfähiger. Durch interessante Körperübungen wird bei den Kindern das Bedürfnis nach regelmäßiger körperlicher Betätigung geweckt. Während der Sporttätigkeiten schaffen wir solche Sprachumgebung, wodurch die Sprachkenntnisse der Kinder ohne Hemmungen und psychische Belastungen gefördert werden.

In unserem Kindergarten hat die Bewegungserziehung zwei Formen:

- die freie Bewegung im Freien,
- der alltägliche Sport

Diese Formen ermöglichen die erfolgreiche Spracherziehung, in der Bewegungsspiele bevorzugt werden (Fangspiele, Versteckspiele, Hüpfspiele).

Die Nachahmungsspiele haben eine wichtige Rolle, weil der aktive Wortschatz der Kinder durch die Freude der Bewegung erweitert wird.

Entwicklungsmerkmale am Ende der Kindergartenerziehung

- die Kinder sind fähig, Regelspiele und Fangspiele selbständig zu spielen, ihre Bewegung wird koordinierter und geschickter,
- die Kinder nehmen an die Spieltätigkeiten ohne Hemmungen gern teil.
- die Kinder kennen die Klein- und Großgeräte,
- die Kinder können die Spielregel einhalten,
- die Kinder können gewinnen und verlieren, ohne dass es psychische Belastungen verursachen würde,
- die zu den früher kennengelernten Bewegungen und Spielen gehörenden Anweisungen verstehen die Kinder ohne Vorführung,
- sie bewegen sich im Freien gern, sie sind widerstandsfähig.

17.4.6. Bildnerisches Gestalten

Die Kinder haben immer den Wunsch, ihre Umwelt zu begreifen, zu verändern. Das ist eine elementare Lebensäußerung der Kinder. Durch dieses Tätigsein verarbeiten sie ihre Erlebnisse, drücken ihre Erfahrungen aus.

Ziele des bildnerischen Gestaltens

- mit der Hilfe der verschiedenen Tätigkeiten die Traditionen kennenlernen lassen und pflegen,
- ästhetische Erlebnisse bieten, um im Kind den Wunsch zu wecken, etwas Schönes zu schaffen,
- die ästhetischen Werke der Umgebung der Kinder wahrnehmen lassen.

Unsere Aufgaben

- der Tätigkeit entsprechenden Raum sichern,
- ruhige Atmosphäre, genügend Zeit schaffen,
- wir sollen mit den Kindern die Eigenschaften der neuen Materialien bekannt machen, die später frei zur Verfügung stehen,
- bei der Förderung der Kinder sollen wir das Entwicklungsniveau der einzelnen Kinder beachten,
- wir sollen solche Umgebung schaffen, wodurch die Kinder ästhetische Erlebnisse erhalten,
- das gestaltende tun ist eine Ausdrucksmöglichkeit im Vorschulalter, wozu die Kindergärtnerin eine technische Hilfe gibt, diese Anleitung wird dem Entwicklungsstand des Kindes entsprechend zweisprachig gegeben,
- während dieser Tätigkeit werden sprachliche Aufgaben gelöst, wie zB.: Wortschatzerweiterung (alle Werkzeuge werden auf Deutsch genannt, alle Farben werden geübt) und Traditionen werden gepflegt (zB.: Süßigkeiten backen, Lebkuchen).

Die Formen des bildnerischen Gestaltens sind

- Zeichen und Malen,

- Kneten und Formen,
- Auffadeln, Weben,
- Kleben, Schneiden, Falten, Drucken.

Für diese Tätigkeiten nötige Materialien stehen für die freie Verwendung zur Verfügung. Die Kinder können frei Erfahrungen sammeln, sie lernen den technischen Vorgang kennen. Durch Üben und Wiederholen werden die verschiedenen Fähigkeiten gefördert:

- Kreativität,
- Feinmotorik,
- Aufmerksamkeit,
- Ausdauer,
- soziales Verhalten,
- Denkfähigkeit,
- Wortschatz.

Entwicklungsmerkmale am Ende der Kindergartenerziehung

- die Kinder kennen viele Formen des bildnerischen Gestaltens, die sie frei verwenden können,
- sie sind fähig, mit gemeinsamer Arbeit Bilder, Kompositionen anzufertigen.
- sie gestalten aus innerer Motivation,
- ihre Feinmotorik hat die Entwicklungsstufe, damit sie in der Schule das Schreiben erlernen können,
- sie haben eigenen Geschmacksurteil,
- sie helfen bei der Herausbildung der Dekoration im Gruppenzimmer.

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A Pedagógiai Program érvényességi ideje: határozatlan időre szól.

A Pedagógiai Program 2020. október 1-én lép hatályba.

A Pedagógiai Program felülvizsgálata, módosítása:

Felülvizsgálat: évenként, a jogszabályi és használhatósági szempontok figyelembevételével.

Módosítása: az óvodavezető hatásköre, kezdeményezheti a nevelőtestület, fenntartó, óvodavezető.

Mindenkori törvényi előírások változása esetén.

A program eredményvizsgálata szükségessé teszi a program módosítását.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatát a nevelőtestületnek kell elvégeznie.

Pedagógiai program nyilvánossága

Tájékoztatás, megismertetés formája:

A pedagógiai programunkat bárki megismerheti. A beiratkozáskor, vagy a nevelési év során bármikor megnézheti, elolvashatja az intézményben. Az intézményből kivinni nem lehet.

Hozzáférhetőség

Az intézmény pedagógiai programja a vezetői irodában található. Kérésre, bármelyik óvodapedagógus a szülőnek átadhatja. Az első szülői értekezleten az intézmény pedagógiai programjáról az óvodapedagógusok tájékoztatást adnak, valamint ismertetik a szülőkkel a pedagógiai program megismerésének és hozzáférhetőségeinek lehetőségét.